

ที่ระลึก

ในงานฌาปนกิจศพ

นายทรงศักดิ์ มาตรัตน

21 กรกฎาคม 2515

294.31218

ท539ท

ฉ. 2

ที่ระลึก
ในงานฌาปนกิจศพ
นายทรงศักดิ์ มาตรฐาน

21 กรกฎาคม 2516

เจ้าภาพขอขอบพระคุณท่านผู้มีเกียรติทุก ๆ
ท่านที่ได้กรุณาร่วมในงานฌาปนกิจศพ หากมี
สิ่งใดขาดตกบกพร่องขอได้โปรดอภัย

เลขหมู่ ๒๑๔.๓๑๒๑๘
๗๕๓๙๓
๓ ๒

เลขทะเบียน ๐๒๓ ๑๑๑

คำนำ

เมื่อคุณทรงศักดิ์ยังมีชีวิตอยู่ เป็นผู้หนึ่งที่สนใจในเรื่องพระเครื่องต่าง ๆ แม้ว่าจะยังไม่เชี่ยวชาญนัก แต่ก็มีความสนใจ รักใคร่ ตั้งใจ แสวงหามาเพื่อเก็บไว้บูชา และแจกจ่ายกันในบรรดาญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง

ดังนั้น เมื่อคุณทรงศักดิ์ได้สิ้นชีวิตไป ดิฉันจึงพยายามรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับพระเครื่องต่าง ๆ เท่าที่พอจะนำมาได้ มาตีพิมพ์เป็นหนังสือที่ระลึก เพื่อไว้อาลัยแด่คุณทรงศักดิ์ หวังว่าพลังตัวของดิฉันเองก็คงจะไม่ได้รับผลสำเร็จดังที่เป็นรูปเล่มนี้ อาศัยที่ได้รับความช่วยเหลือและอนุเคราะห์ให้ผลงานเขียนและต้นฉบับจากท่านผู้รายนามดังต่อไปนี้คือ

คุณประลอง กระแสสินธุ์ ผู้ช่วยบรรณาธิการหนังสืออมสสินสาร ได้กรุณาจัดการรวบรวมเรื่องพระเครื่องต่าง ๆ ตลอดจนขออนุญาตท่านผู้เขียนเรื่องแต่ละคนให้เป็นที่ยอมรับ

ท่านนักเขียนซึ่งได้กรุณาอมเรื่องให้มาคือ ท่านผู้ที่ใช้นามปากกาว่า โล้่อู่, สามมุข สนิในน้ำ, มุขลินี, สุขเสรี, จันทรพร

ทั้งหมดที่กล่าวมานามปากกามาเป็นนักเขียน ของหนังสือ “พระเครื่องปริทัศน์”

และท่านผู้ที่ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องการพิมพ์การ์ตูนภาพให้ความสะดวก ในเรื่องราคา ความรวดเร็ว คือ

คุณอารักษ์ พิทักษ์กุล ในฐานะท่านผู้จัดการโรงพิมพ์ธนาคารอมสิน คุณสรไชย ศรีสมวงศ์ ในฐานะสมุห์บัญชีโรงพิมพ์ธนาคารอมสิน ซึ่งท่านได้ช่วยให้ความสะดวกในการพิมพ์ การติดต่อต่าง ๆ ให้

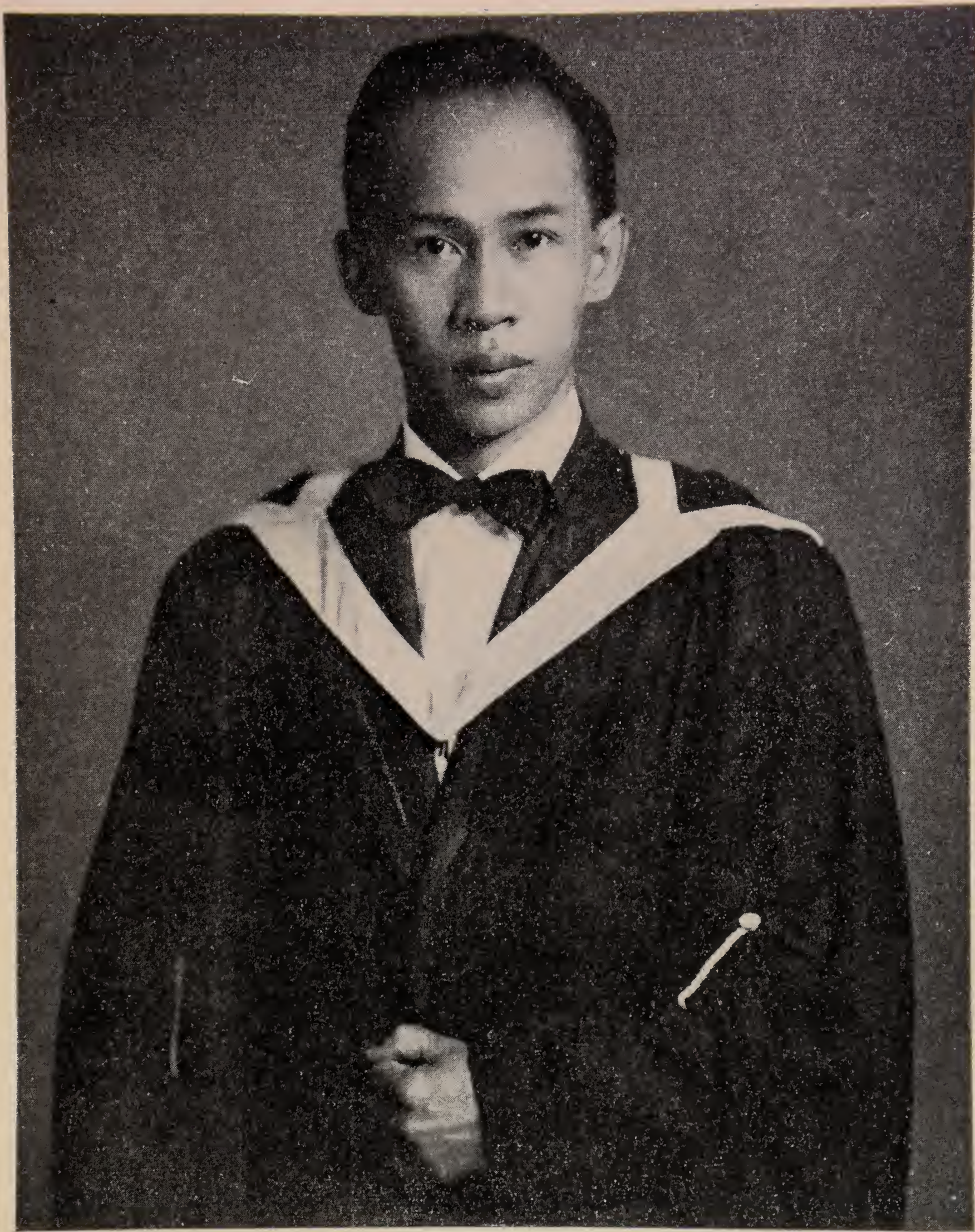
และขอกราบขอบพระคุณ คุณสุวรรณา (พี่แดง) ศิริพันธ์ คุณประยุทธ์ หัวหน้าแผนกประชาสัมพันธ์การไฟฟ้า ที่กรุณาให้ต้นฉบับ วิธีใช้ การป้องกัน ข้อห้าม เกี่ยวกับเรื่องไฟฟ้า ซึ่งดิฉันได้นำมาตีพิมพ์ในหนังสือนี้ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ทุก ๆ ท่านที่ได้อ่านบทความนี้

อีกเรื่องหนึ่งซึ่งได้นำมาตีพิมพ์ไว้ในหนังสืออนุสรณ์คุณทรงศักดิ์ ฉบับนี้ เป็นเรื่องวิธีใช้ การป้องกัน ข้อห้ามต่าง ๆ เกี่ยวกับไฟฟ้า เนื่องจากคุณทรงศักดิ์ ได้ถึงแก่กรรมด้วย

อุบัติเหตุจากไฟฟ้า ทั้ง ๆ ที่คุณทรงศักดิ์เป็นผู้ที่มีความชำนาญในเรื่องการแก้ไขไฟฟ้า การติด
ตั้งเรื่องเกี่ยวกับไฟฟ้าต่าง ๆ ผู้หนึ่ง แต่ก็ยังหนีไม่พ้นอุบัติเหตุจากไฟฟ้า คุณทรงศักดิ์ได้รับ
ประสบการณ์จากไฟฟ้า โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้วยชีวิต ดังนั้นจึงเอาบทเรียนที่
แลกเปลี่ยนด้วยชีวิตของคุณทรงศักดิ์นี้มาเป็นอุทาหรณ์เตือนใจ ให้ทุก ๆ ท่านพึงระมัดระวัง และ
ได้มีความรู้เรื่องไฟฟ้าเพิ่มเติมขึ้น และขอวิงวอนต่อทุก ๆ ท่านที่ได้อ่านบทความนี้จงทำใจระลึกลึก
น้อมจิตอุทิศกุศลผลบุญแผ่ไปยังดวงวิญญาณของคุณทรงศักดิ์ เพื่อให้ไปในที่สุคติ สงบ และ
ดีงาม ตลอดไป.

จุมภฏ มาครัตน

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๖

นายทรงศักดิ์ มาตรฐาน

ชาติ ๑๒ มีนาคม ๒๔๓๑

มรณะ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๖

สิริรวมอายุ ๔๔ ปี ๓ เดือน ๑๒ วัน

ประวัติ

ของ

นายทรงศักดิ์ มาตรฐาน

นายทรงศักดิ์ มาตรฐาน เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ ณ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นบุตรคนที่ ๘ ของพระชนูปการกิจ (ทัศน มาตรฐาน)
และนางนกแก้ว มาตรฐาน มีพี่น้องทั้งหมด ๕ คน

๑. นางไพโรจน์รัฐการ (ประกอบ สิงควิบูลย์)	ถึงแก่กรรม
๒. นายสกุล มาตรฐาน	ถึงแก่กรรม
๓. นางฉลวย สิงหเสนี	ถึงแก่กรรม
๔. นางแฉล้ม วงศ์วระชัย	
๕. นางพันธุ์ทิพย์ พงษ์สิน	
๖. นางชดช้อย ยอดนิล	
๗. นางเฉลา เมนะรุจิ	
๘. นายทรงศักดิ์ มาตรฐาน	ถึงแก่กรรม
๙. นายทรงเกียรติ มาตรฐาน	

ใน พ.ศ. ๒๔๙๖ นายทรงศักดิ์ มาตรฐาน ได้ทำการสมรสกับ นางสาวจุมภฏ สิงค-
วิบูลย์ บุตรธรรมาธิบดีโทขุนไพโรจน์รัฐการ และนางเน้ย ศยามล มีบุตร ๒ คนคือ

๑. นายบรรณัติ มาตรฐาน	
๒. ด.ช. พิษยนตร์ มาตรฐาน	ถึงแก่กรรม

การศึกษา

ได้รับการศึกษาตั้งแต่ชั้นต้นจนจบมัธยมปีที่ ๖ ที่โรงเรียนราชสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓
ในขณะนั้นอยู่ในภาวะคับขันของสงครามโลกครั้งที่ ๒ การเข้าเรียนต่อชะงักไป ต้องพักการเรียน
อยู่กับบ้าน เมื่อสงครามสงบเรียบร้อย ได้เข้ามารับการศึกษาต่อ ที่กรุงเทพมหานคร เข้าเรียน

เป็นนักเรียนเตรียมธรรมศาสตร์รุ่นที่ ๘ (รุ่น ๕๐๐) ในปี พ.ศ. ๒๔๘๕ — ๒๔๙๐ จบเตรียม
ธรรมศาสตร์แล้วได้เข้าเป็นนักศึกษาธรรมศาสตร์ปีที่ ๑ แต่เนื่องจากต้องเดินทางติดต่อกับ
การงานอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ไม่ได้ศึกษาต่อจนจบธรรมศาสตร์บัณฑิต ต่อมาภายหลังจึงได้ไป
สมัครเรียนที่ ร.ร. กรุงเทพมหานคร (วิทยาลัยกรุงเทพมหานครการบัญชี ในปัจจุบัน) และสอบเทียบ
ได้ปริญญาชั้น F.B.I. ของมหาวิทยาลัยลอนดอน ฯ .

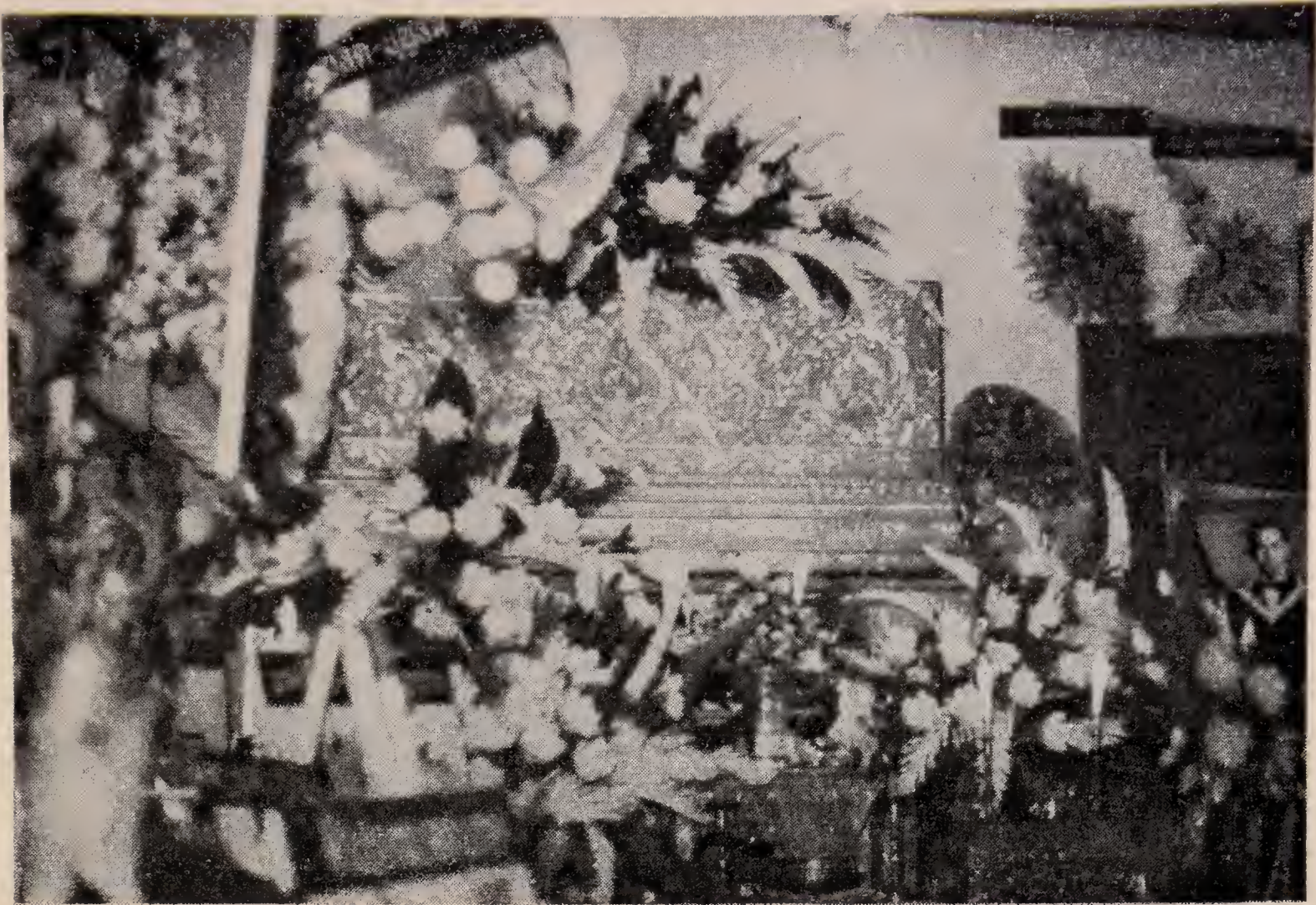
การทำงาน

เข้าทำงานครั้งแรก ที่บริษัททหารสามัคคี ในตำแหน่งเสมียน ได้เลื่อนตำแหน่งขึ้น
มาดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัททหารสามัคคี ต่อมาบริษัททหารสามัคคียุบสลายตัวไป ได้ไป
ทำงานธนาคารศรีอยุธยาจำกัด สาขานครราชสีมา แต่เนื่องต้องแยกกันอยู่กับครอบครัว จึงได้
ลาออกมาสมัครเข้าทำงานที่ธนาคารออมสิน และทำอยู่ตลอดมาจนถึงวันทสน์ชีวิตไป

ดำรงตำแหน่งเสมียน วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๐๐

ดำรงตำแหน่งประจำแผนก วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๐๕

ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนก วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๐๕ — ๒๔๑๖

ตั้งศพบำเพ็ญกุศล คณะ ๒ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

ภรรยา และ บุตร

ผ.จ.ภ. ๑ ร่วมเป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรม

ญาติของผู้วายชนม์

ที่ ว. ๘/๒๕๑๖

ธนาคารออมสิน

๓๑ มกราคม ๒๕๑๖

เรื่อง ขอชมเชยในการให้ความร่วมมือทางวิชาการ

ถึง นายทรงศักดิ์ มาศรัตน์

ตามที่ธนาคารออมสินโดยกองวิชาการได้จัดให้มีการประชุมทางวิชาการบริหารงานระดับหัวหน้าแผนกฯ ขึ้น ๓ วัน ในปี ๒๕๑๕ อันเป็นการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาบุคคลของธนาคารออมสิน และได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี โดยการเข้าร่วมเป็นวิทยากรผู้นำอภิปรายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานของท่าน ในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้วย นั้น

บัดนี้ การประชุมทางวิชาการบริหารงานฯ ปี ๒๕๑๕ ได้เสร็จสิ้นลงแล้วด้วยดี ซึ่งปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง และผลที่ได้รับนับถือว่าท่านเป็นผู้มีส่วนในการเสริมสร้างด้วยซ้ำพเจ้าจึงขอชมเชยและขอบคุณในความร่วมมือนี้อันได้ให้แก่โครงการพัฒนาบุคคลของธนาคารดังกล่าวข้างต้น อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การดำเนินธุรกิจของธนาคารออมสิน มา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

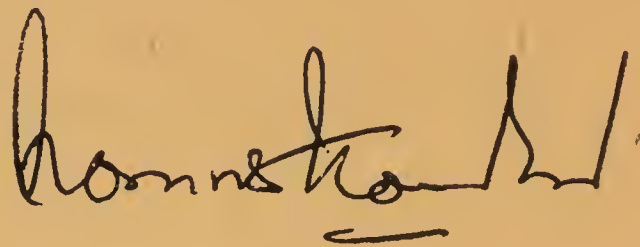
(ม.ร.ว. ทองแท้ ทองแถม)

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

(๓)

๘๗ เป็นความสุขของเขาแต่เป็นความเศร้าของเรา

ในการที่คุณทรงศักดิ์จากพวกเราไปอย่างมีวันกลับนั้นเป็นที่โศกเศร้าที่สุดของครอบครัว และเป็นที่ยึดตายอย่างสุดซึ้งของบรรดาเพื่อนฝูงที่ร่วมงานรวมทั้งตัวข้าพเจ้าด้วย ข้าพเจ้ารู้สึก คุณทรงศักดิ์เพราะความสามารถในหน้าที่การงานของเขาโดยเพื่อนร่วมงานกับเขา ข้าพเจ้ารู้สึก เสียหายเพราะข้าพเจ้ายังไม่มีโอกาสพอที่จะมอบหมายงานโดยเฉพาะให้เขาทำ แต่คำบอกกล่าวใน ความสามารถของเขาซึ่งอยู่เหนือสิ่งใด ๆ ทั้งสิ้น ย่อมเป็นจริงและประจักษ์อย่างแน่นอน ถ้ามีวิ ทางอันใดที่จะทำให้คุณทรงศักดิ์ได้ทราบถึงความที่ข้าพเจ้าเขินคำอาลัยไว้นั้น ข้าพเจ้าจะปราบ ปล่มเป็นที่สุด ขอให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของคุณทรงศักดิ์ จงประสพแต่ความสุขในสัม ปราบภพจงทุกประการ

ม.ร.ว. ทองแท่ง ทองแถม
ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

คำไว้อาลัย

คุณทรงศักดิ์ มาศรัตน์ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในหน้าที่การงานเป็นอย่างดี ได้
เคยร่วมงานใกล้ชิดกับข้าพเจ้ามาหลายครั้ง การแสดงออกทางสติปัญญาความรู้ของคุณทรงศักดิ์
ทำให้ข้าพเจ้าเชื่อว่า บุคคลผู้นั้นต่อไปจะต้องเป็นผู้หนึ่งที่เป็นกำลังสำคัญของธนาคารออมสินอย่าง
แน่นอน การจากไปของคุณทรงศักดิ์อย่างรวดเร็วกระทันหันเช่นนี้ จึงเป็นที่น่าเสียดายยิ่งนัก

ขอให้กุศลผลบุญ ที่คุณทรงศักดิ์ได้กระทำไว้ และที่บรรดาญาติมิตรอุทิศให้ จงเป็น
พลวปัจจัยส่งเสริมให้ดวงวิญญาณของคุณทรงศักดิ์ มาศรัตน์ จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพนั้น
เทอญ.

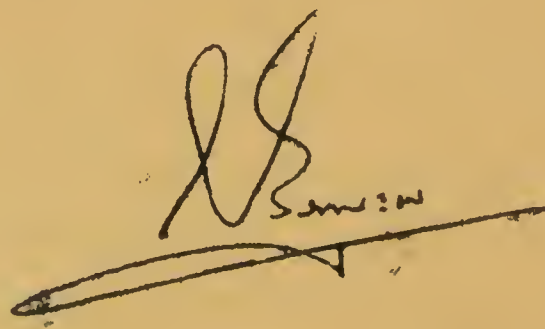
(กล้วย์ เสนิงศ์ ณ อยุธยา)

คำไว้อาลัย

ผมได้รับทราบข่าวว่า คุณทรงศักดิ์ มาศรัตน์ ถึงแก่กรรม เนื่องจากอุบัติเหตุแล้วรู้สึก
สลดใจในการจากไปของคุณทรงศักดิ์ เป็นอย่างยิ่ง

คุณทรงศักดิ์ มาศรัตน์ ได้เริ่มเข้าปฏิบัติงานและได้รับการบรรจุเป็นเสมียน ชั้น ๒
แผนกตรวจสอบภาค ๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๐ ได้รู้จักคุ้นเคยกับผมมาเมื่อครั้งที่ผมดำรง
ตำแหน่งผู้จัดการการออมสินภาค ๑ ในด้านการทำงานคุณทรงศักดิ์เป็นคนทซอสัตย์สุจริต มี
ความรู้ความสามารถในหน้าที่ เป็นผู้สนใจในงาน สิ่งใดแปลก ๆ ใหม่ ๆ เกิดขึ้นก็พยายาม
สัดบับฟังและศึกษาจนเข้าใจสภาพของสิ่งนั้น ๆ เป็นผู้ขยันและสติปัญญาดี ประกอบทั้ง
เป็นผู้มีความอดุสาหะขยันขันแข็งในงาน จึงเป็นที่ไว้วางใจรักใคร่ของผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่
ในบังคับบัญชาเป็นอย่างดี มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานไม่แพ้เพื่อนในรุ่นเดียวกัน
ในด้านส่วนตัว คุณทรงศักดิ์เป็นผู้มีอัธยาศัยโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีน้ำใจอันดีต่อ
เพื่อนฝูงจนเป็นที่รักใคร่ของผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและร่วมงานทุกระดับชั้น นอกจากนั้นคุณทรงศักดิ์ยัง
เป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันและมีเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ มาเล่าสู่เพื่อนฝูงเป็นการผ่อนคลายความเคร่ง
เครียดอยู่เสมอ สำหรับผมเห็นน้ำใจและได้เคยใช้งานคุณทรงศักดิ์เป็นส่วนตัวก็มาก ฉะนั้น
เมื่อคุณทรงศักดิ์ต้องมาถึงแก่กรรมอย่างกระทันหันเกินไปในวัยที่ยังไม่สมควรเช่นนั้น จึงเป็นที่
เสียดายและเศร้าโศกอาลัยแก่บรรดาญาติมิตรตลอดจนผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผม
เป็นอย่างมาก

ขอคุณความดีที่คุณทรงศักดิ์ มาศรัตน์ ได้ประกอบไว้ในอดีตจงเป็นอานิสงส์ส่งผลให้
ดวงวิญญาณของคุณทรงศักดิ์ไปสู่ความสงบสุขในสัมปรายภพช่วนิรันดร์.

(กิร ภูมิธน)
หัวหน้าฝ่ายการออมสิน

คำอาลัย คุณทรงศักดิ์ มาตรฐาน

วันอาทิตย์ที่ ๒๔ มิ.ย. ๑๖ ได้พบกับคุณทรงศักดิ์ ในงานอุปสมบทบุตรชายของเพื่อนที่วัดปทุมวนาราม และได้แยกกันเมื่อประมาณ ๑๔.๐๐ น.

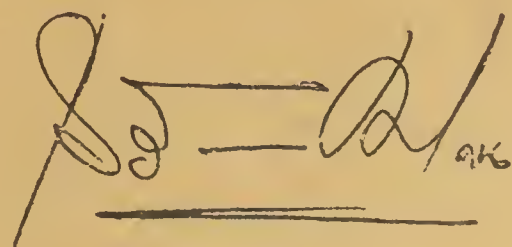
วันจันทร์ที่ ๒๕ มิ.ย. ๑๖ เวลาประมาณ ๘.๐๐ น. ได้ทราบข่าวว่าคุณทรงศักดิ์ ถึงแก่กรรมเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๔ มิ.ย. ๑๖ เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น.

ผมได้รับข่าวด้วยความตกใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะไม่น่าเป็นไปได้เช่นนั้น ที่คุณทรงศักดิ์ ถึงแก่กรรมหลังจากแยกกับผมเพียงไม่กี่ชั่วโมง

จริงอยู่การตายเป็นของที่ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ไม่ควรเมื่อถึงวัยอันสมควร แต่คุณทรงศักดิ์ยังอยู่ในวัยที่ไม่สมควร เช่นนั้น จึงทำให้เพิ่มความอาลัยมากขึ้น ในหน้าที่การงานอนาคตของคุณทรงศักดิ์ยังไปได้อีกไกลมาก คุณทรงศักดิ์เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดี โอบอ้อมอารีช่วยเหลือกิจการของเพื่อนฝูงเป็นอย่างดี อย่างเต็มใจ เมื่อได้ขอร้องหรือมอบหมาย และเพื่อน ๆ ไม่เคยผิดหวังในผลงานของคุณทรงศักดิ์ มีอัธยาศัยดี รู้จักกาลเทศะ เคารพและให้เกียรติพนักงานรุ่นพี่และผู้บังคับบัญชา ให้ความรักเมตตาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา จึงเป็นที่รักใคร่ของผู้ที่รู้จักคุ้นเคยและเพื่อนโดยทั่วไป ฉะนั้น การมรณกรรมของคุณทรงศักดิ์จึงเป็นที่อาลัยของครอบครัวญาติมิตร เพื่อนร่วมงานและเพื่อน ๆ อย่างสุดซึ้ง

การตายของคุณทรงศักดิ์ เป็นการตายที่ผมใคร่จะใช้คำว่า “ตายหอม” คือเมื่อตายไปแล้วมีคนเสียดาย มีคนอาลัย อันเนื่องจากคุณความดีที่ประกอบไว้

ผมไม่มีสิ่งใดจะกล่าวในมรณกรรมของคุณทรงศักดิ์ นอกจากจะกล่าวเพียงว่า “คนดี ๆ ไม่น่าอายุสั้น อาลัยและเสียดายมาก” หากจะมีวิถีทางใดที่จะให้ทราบแล้วขอให้ดวงวิญญาณของคุณทรงศักดิ์ ได้รับทราบ ความรักและความอาลัยจากผมไว้ด้วย และขอให้ดวงวิญญาณของคุณทรงศักดิ์ จงประสบสุขในสัมปรายภพ ตลอดไป.

(นายธงชัย บุญประคอง)

รองหัวหน้าฝ่ายการออมสินส่วนปกครอง

คำไว้อาลัย

คุณทรงศักดิ์ มาตรฐาน

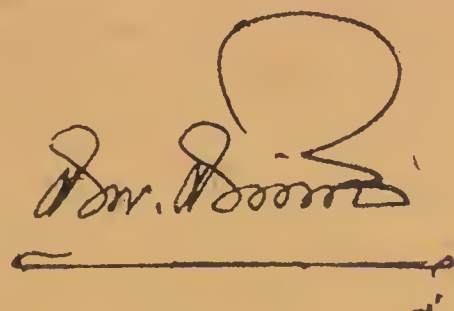
ข้าพเจ้าได้มีโอกาสรู้จักและคุ้นเคยกับคุณทรงศักดิ์ มาตรฐาน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เมื่อครั้งข้าพเจ้าย้ายมาดำรงตำแหน่ง รองผู้จัดการการออมสินภาค ๑ จากการที่ได้มีโอกาสทำงานใกล้ชิดสนิทสนมกัน ข้าพเจ้าจึงมีความรู้สึกรักใคร่คุณทรงศักดิ์เสมือนญาติและมิตรสนิทผู้หนึ่ง

ดังนั้น การที่คุณจุมภฏ มาตรฐาน ภรรยาและบุตรชาย มาบอกข่าวร้ายให้ข้าพเจ้าได้ทราบเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ศกนี้ จึงเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าคาดคิดไม่ถึงและรู้สึกสลดใจเป็นอย่างยิ่ง

คุณทรงศักดิ์เป็นผู้ที่มีพรสวรรค์ คือ ฉลาดเฉลียว รอบรู้งานสารพัด ไม่ว่างงานนั้นจะเป็นงานราษฎร์หรืองานหลวง สามารถทำได้คล่องแคล่วว่องไว มีความคิดริเริ่ม รับฟังเหตุผล และกล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนกระทำไป บางครั้งเรามีเรื่องที่ต้องปรึกษาหารือ โต้เถียงกัน เมื่อใครมีเหตุผลดีกว่า ก็ยอมรับฟัง ไม่ดื้อดึง คุณลักษณะดังกล่าวจึงเป็นส่วนสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้คุณทรงศักดิ์ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา และเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างรวดเร็ว จนได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น เห็นได้จากการได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกตรวจสอบภาค ๑ และได้รับเกียรติให้เป็นวิทยากรอบรมวิชาความรู้ในด้านการออมสินให้แก่พนักงานของธนาคารมาแล้วหลายรุ่น เป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิผู้หนึ่ง และจากผลงานดีเด่นและมีใจกว้าง จึงเป็นที่รักใคร่ชอบพอของผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ญาติและมิตรสหายเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากงานศพซึ่งมีพนักงานทุกระดับชั้น ญาติและมิตรสหาย ได้ให้เกียรติไปร่วมเคารพศพ และฟังพระสวดอภิธรรมแต่ละคืนเป็นจำนวนมาก

การที่ผู้มีความสามารถและกำลังอยู่ในวัยที่ปฏิบัติงานเพื่อความเจริญของธนาคาร เช่น
คุณทรงศักดิ์ ต้องมาถึงแก่กรรมในเวลาอันไม่สมควรเช่นนั้น นับว่าเป็นการสูญเสียกำลังสำคัญ
ของธนาคารออมสินไป ข้าพเจ้ายังระลึกความดีของบุคคลผู้นั้นอยู่เสมอ

ขอกุศลผลบุญราศรีที่คุณทรงศักดิ์ได้บำเพ็ญมาตลอดชั่วชีวิต จงเป็นปัจจัยดลบันดาลให้
ดวงวิญญาณของคุณทรงศักดิ์จงประสบสุคติในสัมปรายภพช่วงกาลนิรันดร์.

(สุรพร साक्रवासी)

ผู้จัดการการออมสินภาค ๑

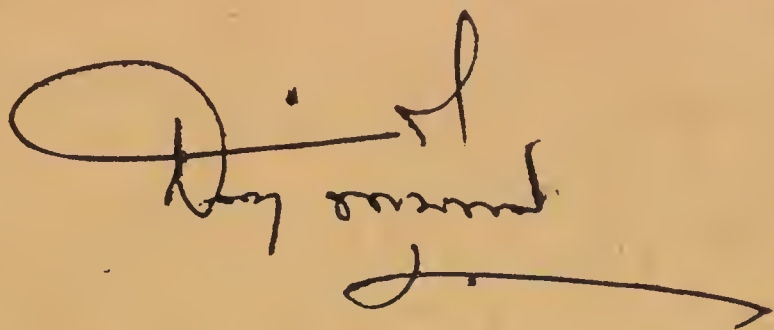
ไว้อาลัย คุณทรงศักดิ์ มาตรฐาน

เช้าวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๖ เวลาประมาณ ๘.๐๐ น. ข้าพเจ้าได้รับข่าวสลดใจจากนายจิระศักดิ์ คำอักษร ว่าทรงศักดิ์ถูกไฟฟ้าดูดตายเสียแล้ว จะรดน้ำศพทศคณะ ๒ วัดสระเกษ ข้าพเจ้าทั้งตกใจและเสียใจในการจากไปอย่างกระทันหันของเพื่อนเป็นอย่างมาก จะไม่ตกใจได้อย่างไรได้ ก็เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๕ มิถุนายนนี้ เรายังพบกันที่งานบวชนาควัดปทุมวนาราม เพื่อนยังชี้หน้าว่าวันเสาร์ทำไมไม่ไปกินเลี้ยงรุ่น พรรคพวกถามหา ข้าพเจ้าตอบว่าลูกค้าทางสำโรงเขาเชิญไปงานบวชนาคหลายงานแล้วเราก็เปลี่ยนเรื่องคุย กะเข้าเฝ้าฯ แหย่กันด้วยอารมณ์ขบขันสนุกสนาน เพราะวันนั้นข้าพเจ้าพาภรรยาและน้องภรรยาไปงานนี้ด้วย เราจากกันเวลาบ่าย ๒ โมงเศษ เมื่อกลับตาดันถึงภาพทมรอยยิ้มของเพื่อนก่อนจากกันวันนั้นแล้ว แทบไม่เชื่อว่าจะเป็นไปได้ แต่ก็เป็นไปได้แล้วจริงๆ อนิจจา “สังขารเป็นของไม่เที่ยง”

ทรงศักดิ์ เป็นเพื่อน ต.ม.ธ.ก. รุ่น ๘ และเพื่อนร่วมงานกับข้าพเจ้า เป็นผู้จิตใจโอบอ้อมอารีและเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมรุ่น และเพื่อนร่วมงานโดยทั่วไป เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมรุ่น และเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างยิ่ง เมื่อข้าพเจ้าย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้จัดการออมสินสาขาสำโรงใหม่ๆ ข้าพเจ้ายังไม่มีความชำนาญงานพอ เพื่อนอุตสาหะขับรถจากบ้านพักในกรุงเทพฯ ไปแนะแนวทางการปฏิบัติงานสาขาให้ข้าพเจ้าด้วยความเต็มอกเต็มใจ พอถึงกระยะนั้นเพื่อนกำลังเดือดร้อนที่อยู่ เจ้าของบ้านเช่าขอบ้านคืน ข้าพเจ้ารู้เรื่องก็ชักชวนให้พาครอบครัวไปอยู่ที่สำโรงด้วยกัน ซึ่งเป็นชั้นบนของธนาคารออมสินสาขาสำโรง เราอยู่ด้วยกันเป็นเวลาร่วม ๒ ปี ขณะที่อยู่ร่วมกันข้าพเจ้ารู้สึกอบอุ่นใจบอกไม่ถูก เพราะข้าพเจ้ารู้ว่าเพื่อนเป็นคนมีฝีมือในการทำงาน ประกอบกับมีความศรัทธาในผลงานของเพื่อนอยู่แล้ว ข้าพเจ้าจึงถือโอกาสสอบถามหาความรู้ใหม่ๆ จากเพื่อนเสมอ เมื่อเปิดสาขาสำโรงครั้งแรกรถยนต์ประจำสาขายังไม่มีใช้ เพื่อนก็ช่วยทำรายงานขอรถยนต์จากสำนักงานใหญ่ เมื่อได้รถยนต์เพื่อนก็พาไปหัดขับรถภายในเวลา ๑ ชั่วโมงก็ขับได้ ข้าพเจ้าไม่เคยลืมบุญคุณของเพื่อนที่ได้ช่วยเหลือเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ข้าพเจ้าเลย แม้บางครั้งเราจะมีเรื่องโต้เถียงเกี่ยวกับงานการกันบ้าง ข้าพเจ้ากับทรงศักดิ์ก็ไม่เคยโกรธกัน

ทรงศักดิ์ เป็นผู้ที่มีนิสัยขยัน อดทน มุมานะกับการงานอย่างเอาจริงเอาจัง จนมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยกย่องสรรเสริญ และไว้วางใจของผู้บังคับบัญชาทุกระดับ จึงได้เจริญก้าวหน้าในทางราชการมาโดยลำดับ หากเพื่อนไม่รีบจากไปเสียก่อนเพื่อนคงจะมีอนาคตสดใสอย่างแน่นอน การจากไปของทรงศักดิ์ โดยกระทันหันเช่นนี้ ไม่เพียงแต่ข้าพเจ้าจะเสียเพื่อนคู่คิด และที่ปรึกษา การงานของข้าพเจ้าไปเท่านั้น แม้แต่ธนาคารออมสินก็คงจะเสียดาบที่สูญเสียบพนักงานชั้นนี้มัน สมองไปคนหนึ่งเช่นเดียวกัน

ขออุทิศบุญใดที่ข้าพเจ้าทำมา จงมีส่วนคลบบันดาลให้วิญญาณของทรงศักดิ์ มาสรัดนเพื่อนที่รักจงไปสู่สุคติในสัมปรายภพเถิด.

(นายสินธุ์ เพิ่มพูน)

ผู้จัดการธนาคารออมสินสาขาสำโรง

ทรงศักดิ์ มาตรฐาน ศิษย์รักและเพื่อนรัก

๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๖ เป็นเดือนแห่งความเศร้าของพวกเราชาวนักเรียนเก่าราชสีมา
วิทยาลัย เมื่อทราบข่าวที่ไม่น่าเชื่อว่า ทรงศักดิ์ มาตรฐาน ถึงแก่กรรมด้วยอุบัติเหตุที่บ้าน ซอย
อาลาดิน

พิธีศพของทรงศักดิ์ ณ วัดสระเกษ ฯ ทำให้พวกเราแน่ใจว่าทรงศักดิ์จากพวกเราไปแล้ว
จริง ๆ และอย่างไม่มีวันกลับอีกด้วย

ทรงศักดิ์เป็นเพื่อนผู้นำรัก คล่องแคล่วและร่าเริงเสมอ กิจกรรมนักเรียนเก่าใด ๆ ของ
พวกเรา ทรงศักดิ์เป็นต้องวิ่งออกหน้าทุกครั้ง ไม่เคยมีใครเห็นทรงศักดิ์ โกรธ ไม่ยิ้ม หรือ
หลบหน้ามิตรสหายเลย

เมื่อเขาจากไปในเวลาอันไม่สมควร พวกเราจึงอาลัยและเสียใจอย่างสุดซึ้ง

พวกเราไม่เสแสร้ง เรารักและอาลัยเขาด้วยน้ำใจทั้งหมดที่มี

ขอกุศลผลบุญ คุณพระศรีรัตนตรัยและมวลสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในโลกนี้ โปรดนำ
ดวงวิญญาณของทรงศักดิ์ เพื่อนรักให้ไปสู่ที่สุคติเถิด และภรรยา - ทายาทของทรงศักดิ์ที่ยังอยู่
ก็ขอได้พบแต่ความผาสุก และเจริญรุ่งเรือง แทน “คุณทรงศักดิ์ มาตรฐาน” สืบไปชั่วกาลนาน....

จากคณะครูอาจารย์และเพื่อนเก่า ร.ร. ราชสีมาวิทยาลัย

นครราชสีมา

๒๖ ก.ค. ๑๖

คำไว้อาลัย

ผมรู้จักคุณทรงศักดิ์ มาศรัตน์ เมื่อเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมปริญญาแห่งมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์และการเมือง ในปี พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๙๐ อันเป็นนักเรียนเตรียม รุ่นที่ ๘ หรือ
ที่ครูบาอาจารย์เรียกว่ารุ่น ๕๐๐ เนื่องจากพวกเรานักเรียนรุ่นนี้มีจำนวน ๕๐๐ คนและเป็นนักเรียน
ชายล้วน

นอกจากในฐานะนักเรียนด้วยกันแล้ว พี่สาวของทรงศักดิ์ ก็เป็นเพื่อนนักเรียนกับพี่สาว
ของผมด้วย จึงทำให้ผมกับทรงศักดิ์มีความสนิทสนมกันเป็นพิเศษ

ตั้งแต่รู้จักกันมาคุณทรงศักดิ์ ไม่เคยเป็นพิษเป็นภัยกับใคร เป็นคนเอาใจเพื่อนฝูงและ
คนทั่วไป ใครได้รับความยากลำบากประการใดหากมาขอความช่วยเหลือจากทรงศักดิ์และ
ทรงศักดิ์สามารถที่จะช่วยเหลือแล้ว คนผู้นั้นจะไม่ได้รับความผิดหวังเลย เพื่อน ๆ นักเรียนใน
รุ่นไม่เคยมีใครได้ยืมว่า ทรงศักดิ์ จะให้ร้ายป้ายสีใคร หากใครจะบ่นว่ากล่าวผู้อื่นต่อหน้า
ทรงศักดิ์ ทรงศักดิ์ก็จะขอร้องให้เพื่อน ๆ อภัยให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาทันที

ทรงศักดิ์ เป็นคนชอบสร้างแต่กุศล การจากไปของเพื่อนครั้งนี้ แม้จะเป็นเรื่องที่ทุก
รูปทุกนามจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่การที่ทรงศักดิ์ด่วนจากเพื่อน ๆ ญาติพี่น้อง เร็วเกินคิด จึงยัง
ให้เกิดความเศร้า เสียหาย เสียใจ แก่ทุกผู้ทั่วรู้จักทรงศักดิ์

ด้วยบุญกุศลที่ทรงศักดิ์ได้สร้างสม และด้วยคุณพระศรีรัตนตรัย ของดลบันดาลให้
วิญญาณของทรงศักดิ์ มาศรัตน์ จงไปสู่สุคติ ณ สัมปรายภพ เทอญ

เพื่อนเตรียม ม.ธ.ก. รุ่น ๘ (รุ่น ๕๐๐)

แต่ คุณทรงศักดิ์ มาตรฐาน ผู้ทรมารจัก

เช้าวันจันทร์ ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๖ ผมบังเอิญไปกิจธุระที่โรงพยาบาลศิริราช ได้พบกับผู้รู้จักกันคนหนึ่ง เขาแจ้งให้ทราบว่า คุณทรงศักดิ์ มาตรฐาน ได้ถึงแก่กรรมแล้ว ผมยังได้ถามว่า ทรงศักดิ์ ไหนครับ เขาผู้นั้นบอกว่า ก็คุณทรงศักดิ์ ที่อยู่ภาค ๑ ยังไง ผมตกใจนั่งอยู่ตั่งนานจนผู้ที่แจ้งข่าวบอกว่าจะไปหาหมอ ผมจึงได้สติ รับถามว่าคุณทรงศักดิ์โดนอะไรถึงตาย จึงทราบว่าถูกไฟฟ้าดูด ผมตกใจจริงๆ เพราะเมื่อวันเสาร์ยังพูดล้อกันอยู่เลย เว้นวันอาทิตย์วันเดียวสิ้นชีวิตเสียแล้ว เกินความคาดฝันว่าจะเป็นไปได้ นี่แหละ โลกหนอโลก อนิจจังไม่เที่ยง

คุณทรงศักดิ์ มาตรฐาน เป็นพนักงานธนาคารออมสินเช่นเดียวกับผม ถึงแม้จะอยู่คนละแผนกกับผม แต่ด้วยเป็นผู้ที่มีจิตใจดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประกอบกับเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในงานทุกอย่างเป็นอย่างดี ได้ช่วยเหลือผมตลอดมา ประกอบกับสมองปราชญ์เปรี๊ยะ เป็นเลิศ เหตุการณ์ใดๆ เกิดขึ้นก็มักจะแก้ไขได้โดยเร็ว ผู้ใดติดขัด สงสัยหรือมีปัญหาใดๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงานที่ปฏิบัติอยู่ หรือปัญหาใจ ก็มักจะปรึกษาขอความเห็นจากคุณทรงศักดิ์อยู่เสมอ จึงเป็นที่รักใคร่นับถือของพนักงานออมสิน หรือคนอื่นๆ โดยทั่วไปมากมาย แม้แต่ผมเองเมื่อมีข้อขัดข้องในปัญหางานเกิดขึ้น ก็ได้คุณทรงศักดิ์ นี่แหละแก้ไขปัญหานั้นๆ ให้ด้วยดีเสมอมา ฉะนั้นการสูญเสียชีวิตคุณทรงศักดิ์ ครั้งนี้ ยังความอาลัย เสียหาย และคิดถึงเป็นอย่างยิ่ง

- อาลัย - เพราะ ความดี ความเอื้ออารีในทุกกรณี
- นิสสัยอันมีแต่ความร่าเริงอยู่เป็นนิจ
- เสียหาย - ในการที่เป็นนักสะสมพระเครื่อง วัตถุโบราณ ที่ไม่เป็นรองใคร
- ในการมออันคมคาย และฉับพลัน
- ในความรู้ ความสามารถ ที่ดีเยี่ยม
- สมองอันปราชญ์เปรี๊ยะ ทันผู้คน
- ในน้ำใจอันซื่อตรงและภักดี ซึ่งหายากนักในปัจจุบัน

คิดถึง - ในความร่วมมือทุกอย่างที่เคยได้รับ

- วงหน้าทมิแต่รอยยิ้มระรื่นไม่มีวันจาง

- ในความสนุก สดชื่นต่างๆ ซึ่งคุณทรงศักดิ์ เคยเป็นผู้นำ

- ในการที่ขาดผู้สนับสนุนร่วมในงานวิทยากร

ต่อไปนี่ - ในวงงานของธนาคารออมสินส่วนหนึ่ง จะขาดกำลังสำคัญไปคนหนึ่ง

ต่อไปนี่ - ในวงการสะสมพระเครื่อง จะขาดผู้ทรงคุณวุฒิไปคนหนึ่ง

ต่อไปนี่ - จะขาดเพื่อนที่ดีไปคนหนึ่ง

สำหรับตัวผมเองนั้น คุณทรงศักดิ์เป็นเสมือนมิตรสนิทในการร่วมมือทุก ๆ ทาง อาจารย์
ในการแนะแนว พี่เลี้ยงในขณะทำงานร่วมกัน และเสมือนญาติในจิตใจอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เริ่ม
คุ้นเคยจนปราศจากกัน

ขอให้ดวงวิญญาณอันประกอบแต่คุณความดี และน้ำใจอันหาไม่ได้อีกแล้ว ของคุณ
ทรงศักดิ์ มาครัตน จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพ หากชาติหน้ามีจริง ในผลบุญกุศลที่เคยทำ
ร่วมกันมา ขอให้เราได้พบกันอีก.

จาก วรวิทย์ สระสมศรี

อาลัยถึงน้อง

แม้จะรู้ว่าความตายเป็นสิ่งที่ใคร ๆ จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ พี่ก็อดใจหาย อาลัยและเสียใจไม่ได้เลย วันที่ที่ได้รับทราบข่าวตายของน้องในตอนเช้ามืดของวันจันทร์ที่ ๒๕ มิถุนายน ศกนี้ พี่ซาไปหมด บอกไม่ถูกว่ารู้สึกเช่นไร ใครเลยจะคาดคิดว่าน้องของเรา ซึ่งยังหนุ่มแน่น แข็งแรงและกำลังก้าวหน้าทั้งทางสติปัญญาและการงาน จะมาตายอย่างรวดเร็วกระทันหันเช่นนั้น พี่ ๆ ทุกคนที่ได้ทราบตกตะลึงกันหมด ในตอนปลายเดือนเมษายนนี้เองเรายังได้กินเล่นรวมญาติกันอยู่ เราสนุกสนานกัน เหตุการณ์วันนั้นก็คงเป็นครั้งสุดท้ายสำหรับน้อง และในตอนต้นเดือนมิถุนายนนี้ เรายังได้ทำบุญร่วมกัน เพื่อระลึกถึงวันตายของคุณพ่อ แม่และญาติ ๆ ใครเลยจะคิดว่าวันตายของน้องจะมาถึงในเวลาอันใกล้เพียงนั้น ในเวลาที่เราน้องรักกันห่วงใยกันและเป็นที่พึ่งของกันและกันได้ น้องจากพี่ไปในท่ามกลางความรักของพี่ ๆ ทุกคน สุดท้ายพี่ ๆ จะอดกลั้นความอาลัยรักในตัวน้องได้

ในขณะที่น้องยังมีชีวิตอยู่ น้องได้ประกอบแต่กรรมดี น้องกับพี่ได้ร่วมงานกันตลอดเวลา น้องเป็นคู่คิด และช่วยแก้ปัญหาให้พี่ เราได้ร่วมกันพัฒนาอุปสรรคหลายครั้งหลายหน ด้วยสติปัญญา ความรอบรู้ ความรอบคอบของน้อง รวมทั้งศีลธรรม คุณธรรมในตัวน้อง ความซื่อสัตย์สุจริตของน้อง ช่วยให้เราล่วงพ้นอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้มาได้ด้วยดี น้องได้เสียสละทั้งกำลังกาย และกำลังใจทำงานเพื่อพี่ เหตุไฉนกรรมอันนี้จึงไม่ช่วยต่ออายุของน้องให้ยืนยาว ให้น้องได้อยู่เป็นน้องของเรานาน ๆ

ด้วยกรรมดีที่น้องได้กระทำมาโดยตลอด พี่ ๆ ขอให้กรรมนั้นช่วยส่งให้ดวงวิญญาณของน้องไปสู่สุคติและถ้าชาติหน้ามีจริง ขอให้เราได้เกิดร่วมพ่อ-แม่เดียวกัน เป็นพี่-น้องกันอีก.

ด้วยอาลัยรักจากพี่ ๆ

๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

คำไว้อาลัยจากน้อง

ทรงศักดิ์ (ทองกร) มาตรฐาน พี่ชายในสายโลหิตเดียวกันที่เหลือนอยู่ เรายกกันมาก
เคยกินเคยเที่ยวและทำงานร่วมกันมาหลายแห่ง กรเป็นพี่และเหมือนเพื่อน มีอะไรก็ปรึกษา
และโต้แย้งกันอยู่ตลอดเวลา เมื่อกรมาด่วนจากเราไปโดยไม่ทันคาดฝันมาก่อน ก็รู้สึกเศร้าและ
เสียใจอย่างบอกไม่ถูก กรจากเราไปแน่ แต่ก็นึกอยู่เสมอว่า กรไปเที่ยวต่างจังหวัด คงกลับ
มาพบเราอีกไม่ภพนักภพหน้า

ขอกุศลผลบุญที่กรและเราได้ทำไว้ จงส่งวิญญาณของกรสถิตอยู่สัมปรายภพเทอญ.

จากน้อง

“สุดอลัย”

สุดอลัยใจหายเสียดายนัก
ชีวิตรักต้องแยกแตกสลาย
อนาคตที่เคยฝันพลันมลาย
ต้องกลับกลายเป็นฝันนอรา

ตั้งแต่นั้นต่อไปคงไร้สุข
มีแต่ทุกข์โศกเศร้าเฝ้าโหยหา
ใจปวดแปลบแทบม้วยมรณา
อนิจจาต้องพรากจากกันไป

อันสังขารเรานั้นมันไม่เที่ยง
จะหลีกเลียงความตายได้ไหน
เมื่อคิดได้ค่อยคลายหายเศร้าใจ
ถึงอย่างไรไปลับไม่กลับมา

ขออวยพรให้วิญญาณอันพิสุทธ
จงไปหยุดในสวรรค์ชั้นสุขา ฯ
เกิดชาติใดได้พบกันไม่คลาดคลา
ขอเวรอาฆาตมาพรากเราจากกัน

จาก

จุมภฏ มาศรัตน์

ทางสี่ขาว

เยือกเย็นและเงียบเหงา
ทุกข์หมดโศกเศร้า
พ่อ... ลูกเดินบนทางสายนั้น

น้ำตาหยดเป็นสาย
หยาดฝนประปราย
ความตายถามหา... พ่อ⁺จำ

สุดทุกข์กลับคืน
หักใจสุดฝัน
กลากลิ่นน้ำตา... พ่อ⁺จำลูก^๕ร้องไห้

พ่อ⁺ฉันจากไป
ชน^๕สู่^๕เบอง^๕ฟ้า
พ่อ⁺จำลูก^๕คอย... ลูกจะคอย

กลับมาเกิดพ่อ⁺จำ
หาก^๕แม่น^๕มี^๕ชาติ^๕หน้า
กลับมาพบกันอีก

จากลูกรัก
นรนิติ มาตรฐาน

เหรียญดั่งเมืองพริบพรี

● จันทรพร

เมืองพริบพรีหรือเมืองเพชรบุรีเหรียญคุณพระทวงการพระเครื่องยอมรับเป็น
เหรียญชนหน่งอยู่ ๒ เหรียญ คือ เหรียญพระสุวรรณมณี (หลวงพ่อดุย) วัดคง
คาราม และ เหรียญพระกรุณาวิลาส (หลวงพ่อแดง) วัดเขابันไดอิฐ เหรียญ
หลวงพ่อดุยดังมานานแล้ว เพราะสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๕ ก่อนท่านมรณภาพ
๑ ปี แต่เหรียญหลวงพ่อแดงเพิ่งสร้างชนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ นเอง เป็นเหรียญยุค
ปัจจุบันที่ได้รับความนิยมสูงสุดเหรียญหนึ่ง ผู้เขียนขอเสนอเรื่องเหรียญหลวงพ่อ
แดงก่อนเพราะพอจะแสวงหาได้ไม่ยากนัก

ปัจจุบันหลวงพ่อแดงอายุ ๘๕ ปี พรรษา ๗๓ ท่านเกิดเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๒๑
ที่ตำบลบางจาก อำเภอเมือง จัหวัดสุพรรณบุรี เป็นบุตรคนที่ ๕ ของนายแบน นางน่ม
อุปสมบทเมื่ออายุ ๒๒ ปี ณ วัดเขابันไดอิฐ โดยมีพระกรุณาวิสุทธิ (พ่วง) วัดแก่นเหล็ก
เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอธิการเปลี่ยน วัดเขابันไดอิฐ และพระอธิการอำ วัดทองนพคุณ
เป็นคู่พระกรรมวาจาจารย์ ได้รับฉายาว่า “รตฺโต” ได้ศึกษาวิปัสสนาธุระและพุทธาคมกับพระ
อธิการเปลี่ยน ซึ่งเป็นพระอาจารย์ที่เชี่ยวชาญทางด้านดังกล่าวเป็นที่เลื่อมใสของประชาชนทั่วไป
ในสมัยนั้น จน พ.ศ. ๒๔๖๑ พระอธิการเปลี่ยนมรณภาพ หลวงพ่อแดงจึงได้รับหน้าที่เจ้าอาวาส
วัดเขابันไดอิฐตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

หลวงพ่อแดงสร้างอิทธิวัตต์ไว้มาก เพราะสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗ มีทั้งฝ้ายยันต์ เสือ
ยันต์ ตะกรุด หนากุญ แต่เริ่มสร้างพระเครื่องประเภทเหรียญคุณพระเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓*

* หนังสือพระดีเมืองเพชร แผนกศึกษาธิการจัหวัดเพชรบุรี จัดพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

และครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ เหยียญที่สร้างขึ้นในครั้งที่ ๒ นี้ ทำให้ชื่อเสียงของหลวงพ่อดังโด่งดังขจรขยายทั่วไป และต่อมาได้สร้างรุ่นอื่นขึ้นอีกหลายรุ่น ในโอกาสต่าง ๆ กัน เหยียญคุณพระของหลวงพ่อดังที่อยู่ในความนิยมขณะนี้ มี ๓ รุ่น คือ

รุ่น พ.ศ. ๒๕๐๓

อายุ ๘๒ ปี ฉลองสมณศักดิ์ที่พระครูญาณวิลาส สร้างชนิดเงิน ๙๒ เหยียญ และทองแดงรมดำ ๕,๐๐๐ เหยียญ รุ่นนี้หลวงพ่อดังปลุกเสกเองเพียงองค์เดียว และเป็นรุ่นที่มีผู้นิยมเลื่อมใสแสวงหากันมากที่สุด

รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑

ฉลองอายุ ๕๐ ปี พลโท สำราญ แพทยกุล ประธานจัดสร้าง มีทั้งชนิดทองคำเงิน และทองแดง ชนิดทองคำหนัก ๑ บาท เหยียญละ ๕๕๙ บาท ชนิดเงินหนัก ๑ บาท เหยียญละ ๙๙ บาท ทั้ง ๒ ชนิดนี้ สร้างตามจำนวนผู้สั่งจอง ส่วนชนิดทองแดงรมดำเหยียญละ ๑๙ บาท สร้างจำนวน ๘๕,๐๐๐ เหยียญ

เหยียญรุ่นนี้หลวงพ่อดังปลุกเสกก่อน ๑ ครั้ง แล้วนำเข้าพิธีปลุกเสก ณ อุโบสถวัดเขabanไดอิฐอีกครั้งหนึ่งเมื่อ ๑๑ เมษายน ๒๕๑๑ เงินรายได้จากการนี้รวบรวมเป็นทุนทรัพย์บูรณะอุโบสถวิหาร เจดีย์ และเสนาสนะต่าง ๆ ในวัดเขabanไดอิฐ

รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๓

อายุ ๘๒ ปี สร้างขึ้นเป็นที่ระลึกในโอกาสที่คณะนายทหาร นายตำรวจรุ่น ๑๒ ธันวาคม ๒๔๘๓ รับราชการมาครบ ๓๐ ปี ฉะนั้น จะเรียกว่าเหยียญหลวงพ่อดังรุ่น ๓๐ ปีก็ได้ มี ๒ ชนิด คือ

ชนิดบาง เหยียญละ ๓๐ บาท และ ชนิดหนา ๕๐ บาท

หลวงพ่อดังปลุกเสกองค์เดียวก่อน ๑ พรรษา (ระหว่าง ๑๘ กรกฎาคม ถึง ๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๓) แล้วนำเข้าพิธีปลุกเสก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๓ อีกครั้งหนึ่ง เงินรายได้จากการนี้นำไปสร้างอุโบสถวัด ๑๒ ธันวาคม (ชื่อเดิมว่า วัดหัวลำภูทอง ตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ)

โดยทั่วไปแล้ว การพิจารณาพระเครื่องประเภทเหรียญย่อมง่ายกว่าการพิจารณาพระเครื่องประเภทอื่น ข้อสำคัญจะต้องดูของจริงเสียก่อน พยายามจดจำรายละเอียดและสัญลักษณ์ที่สำคัญไว้ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับของปลอม การพิจารณาเหรียญหลวงพ่อดำก็ยังยึดถือตามแนวนั้นเช่นเดียวกัน

ฉะนั้น การแสดงภาพถ่ายของจริงประกอบคำชี้แจงถึงรายละเอียด และสัญลักษณ์ที่สำคัญบางประการ จึงเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด ข้อแนะนำในการพิจารณาเหรียญหลวงพ่อดำ รุ่น พ.ศ. ๒๕๐๓ คือ

๑. เนื่องจากเป็นเหรียญแบบครึ่งองค์ ความซึ้งและรายละเอียดของใบหน้าจึงปรากฏชัดเจน การพิจารณาใบหน้าแล้วจดจำรายละเอียดไว้ให้แม่นยำ ย่อมเป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถนำไปประกอบการวินิจฉัยว่าเป็นเหรียญจริงหรือปลอมได้

๒. บนศีรษะค่อนข้างไปทางซ้ายขององค์พระ จะปรากฏรอยพิมพ์แตกโค้งขึ้นทางด้านบนเล็กน้อย

๓. บริเวณหน้าผากค่อนข้างไปทางซ้ายขององค์พระจะปรากฏลักคล้ายรอยเข็มแทง อยู่เกือบระดับเดียวกับกระหม่อม

๔. จดจำลักษณะเส้นรอยย่นที่ผิวหนังที่คอ ๓ เส้น โดยเฉพาะความลึกและส่วนลาดของแต่ละเส้น แล้วนำไปเปรียบเทียบกับของปลอม

๕. สังเกตบนบ่าด้านซ้ายขององค์พระจะมีลักษณะเป็นเส้นซ้ำซ้อนกัน

๖. เส้นรอยพิมพ์แตกลากขนานคู่กัน ๒ เส้นเหนือสังฆาฏิ เส้นนอกยาวกว่าเส้นในเล็กน้อย

๗. เส้นโค้งด้านล่างขององค์พระตัดขอบสังฆาฏิด้านล่างเป็นรูปโค้งผ่านสระ “แ” และผ่านตัว “ด” เข้าไปจนจดหางตัว “ง”

๘. สังเกตอักขระคล้ายเลขเจ็ด เส้นทางจะลากขนานคู่กับตัวเลข หาได้บานออกเหมือนเลขเจ็ดทั่ว ๆ ไปไม่

๙. เหนืออักขระคำว่า “เม” ที่อยู่ส่วนบนของเหรียญใกล้ ๆ หู (ด้านซ้ายมือของผู้อ่าน) จะมีขีดเล็กติดขอบรอบนอกของเหรียญ ๑ ขอบ

๓. สังเกตจุดเล็กในขอบเส้นขนานคู่ด้านใน ซึ่งอยู่ใต้จุดกลมบนขอบรอบนอก ได้
อักขระคล้ายตัวอักษร “ ย ” ใกล้เคียงของเหรียญ (ด้านขวามือของผู้อ่าน)

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า หลวงพ่อแดงสร้างอิทธิวิฤตมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗
ฉะนั้น ขอเสียงเกียรติคุณของท่านจึงเลื่องลือเป็นที่เลื่อมใสของประชาชนในจังหวัด
เพชรบุรีและใกล้เคียงมาตั้งแต่บัดนั้น แต่มาโด่งดังทั่วไปภายหลังจากที่ได้สร้าง
เหรียญรุ่น พ.ศ. ๒๕๐๓ ขึ้นแล้ว เพราะเหรียญรุ่นนี้ทรงคุณวิเศษ ทั้งอิทธิฤทธิ์และ
บุญฤทธิ์ เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้มีวิบุชาประจำตัวมาแล้วนานปีการ นิตศน์อุทาหรณ์
บางประการเกี่ยวกับคุณวิเศษของหลวงพ่อแดง คือ

๑. ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๗ — ๒๔๘๐ เกิดโรคระบาดสัตว์ขึ้นในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัด
ใกล้เคียง ผู้ได้รับแจกผ้ายันต์ของหลวงพ่อแดงจะนำไปผูกปลายไม้ปักเป็นธงไว้ที่คอกสัตว์ ปรากฏ
ว่าสัตว์เลี้ยงรอดตายไปได้มาก

๒. ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีเหตุการณ์อันเนื่องด้วยผู้ได้รับแจกอิทธิวิฤตของหลวงพ่อแดง
แล้วคลาดจากภัยสงครามมาราย

๓. ในสมรภูมิเวียดนาม มีปรากฏการณ์หลายอย่างที่ทหารไทยผู้มีเหรียญหลวงพ่อแดง
ห้อยประจำตัวรอดตายจากการโจมตีของเวียดกง เช่น เมื่อคืนวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๓ ร.ท. จิระ
นาวีเสถียร นายทหารติดต่อกัน ถูกยิงด้วยลูกระเบิดตัวกระเด็นไปห่างประมาณ ๑๐ เมตร แต่ไม่ได้
รับบาดเจ็บอย่างใด เพียงแต่ฟกช้ำดำเขียวเท่านั้น

๔. เกี่ยวกับอุบัติเหตุทางรถยนต์รายไหนรายนั้นถ้ามีเหรียญหลวงพ่อแดงอยู่ ว่ากันว่า
รอดตายเป็นราย ประสพการณ์เรื่องนี้มีมากที่สุด จนอาจกล่าวได้ว่าคุณวิเศษที่เลื่องลือที่สุดของ
หลวงพ่อแดงคือ ทางแคล้วคลาดผองภัย

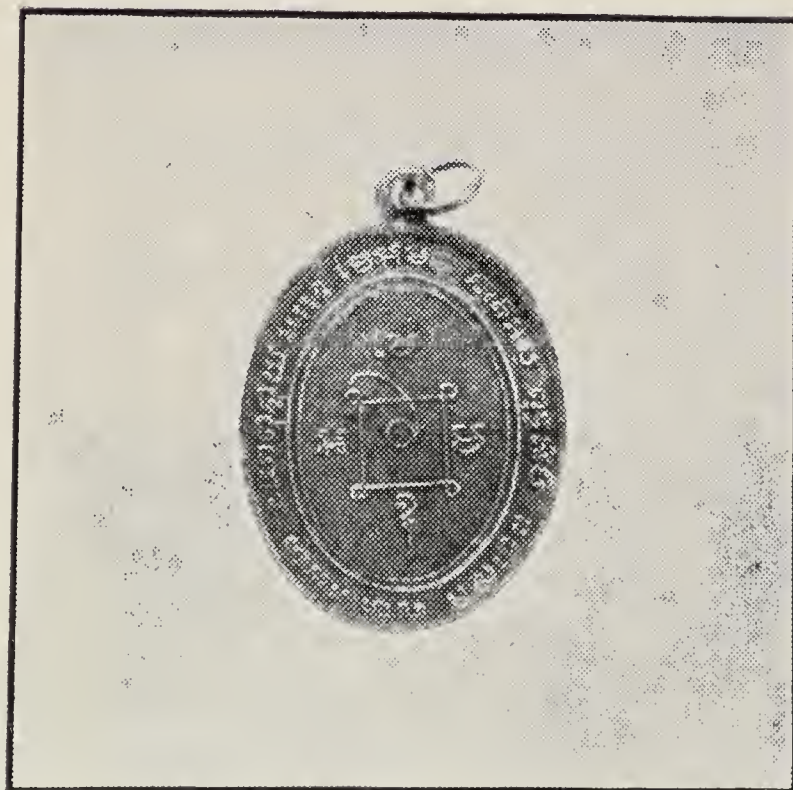
๕. ทางโชคลาภและเมตตามหานิยม ก็เคยให้ผลเป็นที่ปรากฏมาราย เพื่อนชาวเมือง
เพชรของผู้เขียนยืนยันกันหนาว่าใช้เหรียญหลวงพ่อแดงได้ผลเช่นเดียวกับพระสมเด็จ ฯ

วงการพระเครื่องทุกวันนี้ ยอมรับว่า เหรียญหลวงพ่อแดงรุ่น พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นเหรียญ
ชิ้นหนึ่งในจำนวนเหรียญชนิดอื่นที่อยู่ในความนิยมอีกไม่ก่นัก ฉะนั้น ท่านที่มีไว้ก็ขอให้ทราบ
ด้วยว่าท่านได้มีเหรียญที่มีคุณานุภาพครบถ้วนทุกประการไว้บูชาประจำตัวแล้ว และขอให้หวงแหน
ดุจดมณีนีมีค่า เพราะนับวันจะหาได้ยากยิ่งขึ้นทุกขณะ

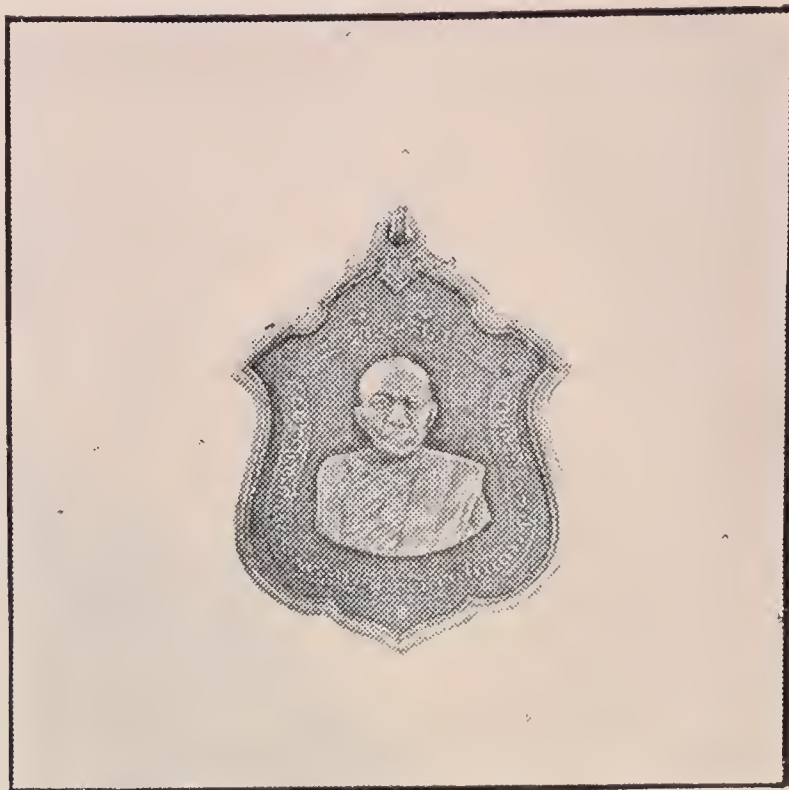
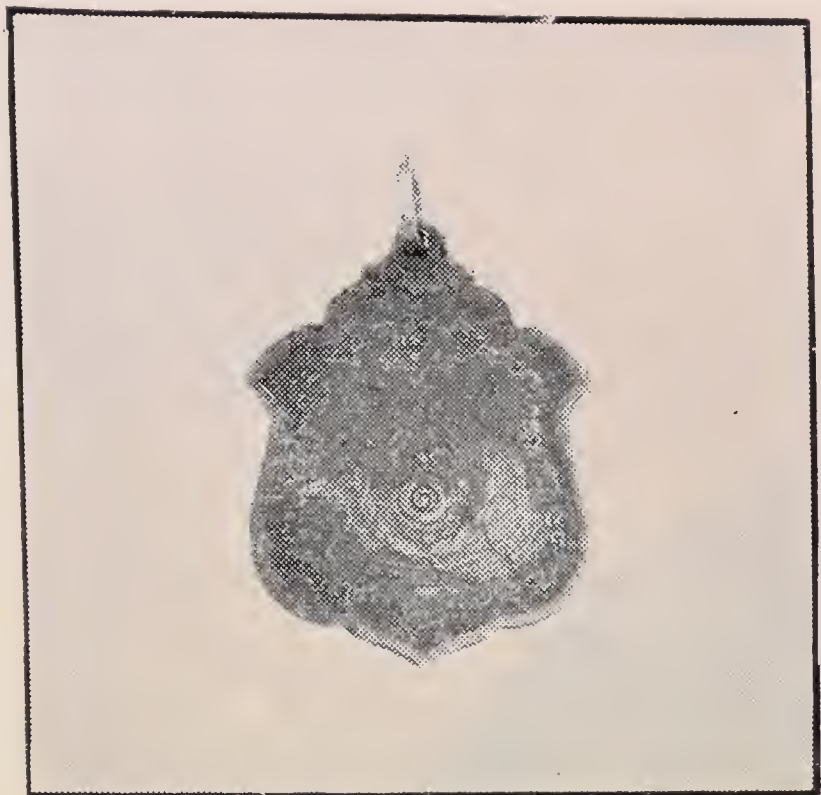

รูป พ.ศ. ๒๕๐๓

รูป พ.ศ. ๒๕๐๓
ภาพขยายใหญ่

รูป พ.ศ. ๒๔๑๑

รูป พ.ศ. ๒๔๑๓

ของดีหลวงพ่อบึง

มุขลินท์ สุขเสรี

เหรียญหลวงพ่อกำลังดังและเป็นที่สนใจในวงการพระเครื่องขณะนี้ คือ เหรียญหลวงพ่อบึง วัดจุฬามณี สมุทรสงคราม การให้ความสนใจในวงการพระเครื่อง หมายถึงการแสวงหาทั้งโดยการขอ แลกเปลี่ยน เช่าซื้อ เพื่อนำไปสะสมบูชา รวมถึงค้าขาย ผมให้ชื่อเรื่องว่า “ของดีหลวงพ่อบึง” เพราะท่านมีของดีหลายอย่าง ของดีที่คนไปขอท่านมากที่สุดคือ หอย ว่ากันว่าท่านให้แม่นชะมัด ขนาดหวักระไดวัดไม้แห้ง ผมไปมาแล้วก็เห็นจริงตามนั้นนอกจากนี้ท่านยังมีมนต์ใบมะนาวซึ่งใช้รักษาโรคได้สารพัดและได้ผลดีเสียด้วย

ของดีของท่านที่ผมจะกล่าวถึง และเป็นจุดมุ่งหมายของ “พระเครื่องปริทัศน์” คือ เหรียญ ซึ่งท่านได้สร้างมาแล้ว ดังนี้

รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑

สร้างเฉพาะเนื้อทองแดงรมดำอย่างเดียว จำนวน ๒๐,๐๐๐ เหรียญ ให้เช่าบูชาเหรียญละ ๒๕ บาท ลักษณะเป็นเหรียญรูปไข่ ด้านหน้ารูปหลวงพ่อบึงครึ่งองค์มีตัวอักษรล้อมรอบด้านบนศักระว่า พระครูโกวิทสมุทรคุณ (เนื่อง) วัดจุฬามณี ด้านหลังตัวอักษรขอมล้อมรอบขีดขอบรูปไข่ตรงกลางเป็นยันต์พระเจ้าห้าพระองค์ นโมพุททายะ มีอักษรภาษาไทยด้านบนของยันต์ว่า ลาภผล พูนทวี ด้านล่างตัวอักษร สส หมายถึงจังหวัดสมุทรสงคราม เจดีย์เป็นตราของวัดจุฬามณีและล่างลงไปเป็น พ.ศ. ๒๕๑๑ ข้อที่พึงสังเกตคือความชัดเจนของใบหน้า แสดงรายละเอียดและริ้วรอยย่นต่างๆ ได้เหมือนใบหน้าของท่านที่สุด เช่นเดียวกับเหรียญหลวงพ่อกง วัดบางกะพ้อม ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า เป็นเหรียญที่มีใบหน้าเหมือนหลวงพ่อกงมากที่สุด สัญลักษณ์อันสำคัญที่หลวงพ่อบึง

กำหนดไว้สำหรับเหรียญรุ่นนี้คือ การปั๊มตัวอักษรลงบนด้านหน้าของเหรียญอันมีข้อเท็จจริงที่ควรบันทึกไว้ ณ ที่นี้ด้วย เพราะเหรียญรุ่นนี้สร้างทั้งหมดจำนวน ๒๐,๐๐๐ เหรียญเพื่อแจกในงานสงกรานต์หลวงพ่อบึงระหว่าง ๑๓-๑๕ เมษายน ๒๕๑๑ แต่ได้มีการปั๊มตัวอักษรสัญลักษณ์ไว้ถึง ๓ ลักษณะและนำออกให้เข้าบูชาในต่างวาระกัน ทำให้วงการพระเครื่องแบ่งเหรียญรุ่นนี้ออกเป็น ๒ รุ่น ตามวาระของการออกให้เข้าบูชา กล่าวคือ

วาระแรก จำนวน ๕,๕๐๐ เหรียญออกให้เข้าบูชาในงานสงกรานต์หลวงพ่อบึงระหว่าง ๑๓-๑๕ เมษายน ๒๕๑๑ เปิดให้เข้าอยู่เพียง ๓ วันก็หมดเกลี้ยง เหรียญที่ออกในวาระแรกนี้มีอักษร น ปั๊มไว้บนศรีษะด้านขวาขององค์พระ และเป็นเหรียญที่วงการพระเครื่องถือว่าเป็นเหรียญรุ่นแรก

วาระที่สอง เมื่อเหรียญดังกล่าวในวาระแรกออกหมดแล้ว โรงงานกษาปณ์ได้ส่งเหรียญเพิ่มเติมไปให้อีก คราวนี้หลวงพ่อบึงได้เลื่อนการปั๊มตัวอักษร น มาไว้ตรงสังฆาฏิ ปั๊มได้ประมาณ ๓๐๐ เหรียญ และออกให้เข้าบูชาไปจนหมดอีก

วาระที่สาม โรงงานกษาปณ์ได้ส่งเหรียญเพิ่มเติมไปให้อีก เพื่อให้ครบจำนวน ๒๐,๐๐๐ เหรียญ คราวนี้หลวงพ่อบึงกำหนดให้ปั๊มตัวอักษรขอมคำว่า นะ ลงตรงสังฆาฏิ แทนที่ตัวอักษร น ดังกล่าวมาแล้วในวาระที่สอง แล้วใช้เหล็กจารอักษรขอมลงไปด้วยทุกเหรียญ ซึ่งต่างกับเหรียญรุ่นที่ออกในวาระแรก และวาระที่สอง ที่ใช้เหล็กจารเป็นบางเหรียญ การปั๊มดังกล่าวนี้เป็นการปั๊มในเหรียญส่วนที่เหลือทั้งหมดจำนวน ๑๔,๒๐๐ เหรียญ และออกให้เข้าจนหมดในปลายปี ๒๕๑๑ นั้นเอง

เป็นที่น่าสังเกตว่าเหรียญรุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑ นี้ ทางวัดจุฬามณีถือว่าเป็นเหรียญรุ่นแรกทั้งหมด ถึงแม้จะปั๊มอักษรสัญลักษณ์ไม่เหมือนกันและออกให้เข้าในต่างวาระกันก็ตาม เพราะถือเอาเจตนาในการสั่งทำจำนวน ๒๐,๐๐๐ เหรียญ เป็นสำคัญ แต่ในวงการพระเครื่องยอมรับเฉพาะเหรียญออกในวาระแรกจำนวน ๕,๕๐๐ เหรียญ เป็นเหรียญรุ่นแรกเท่านั้น ส่วนเหรียญที่ออกในวาระที่สองและสาม ถือว่าเป็นเหรียญรุ่นสอง เพราะนอกจากเหรียญวาระแรกจะออกให้เข้าก่อนแล้วเนื้อโลหะทองแดงที่ใช้ทำเหรียญยังแข็งแกร่ง และสีเข้มจัดกว่าเหรียญที่ออกในวาระอื่นอีกด้วย

รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๒

สร้างจำนวน ๕,๐๐๐ เหรียญ ในโอกาสฉลองอายุครบ ๕ รอบหลวงพ่อบึงหรือเรียกว่า **รุ่นแช่ยึก** ลักษณะเป็นเหรียญคล้ายรูปผลมะหวด ด้านหน้ารูปหลวงพ่อบึงครึ่งองค์ ผินหน้าก่อน

ไปทางซ้ายมีตัวอักษรว่า พระครูโกวิทสมุทรคุณวัดจุฬามณี ด้านหลังเป็นยันต์พระเจ้าห้าพระองค์
นโมพุทธานะ ตัวอักษรด้านล่างว่า อายุครบ ๕ รอบ ๑๒^๕ ๓ ๒๕๑๒ ซึ่งหมายถึง วันอายุครบ ๕
รอบของท่านคือวันที่ ๑๒ เดือน ๓ ขึ้น ๕ ค่ำ พ.ศ. ๒๕๑๒

วัน พ.ศ. ๒๕๑๓

ลักษณะเป็นเหรียญคล้ายรูปผลมะหวด ด้านหน้าเช่นเดียวกับเหรียญรุ่นแซยิดด้านหลังเป็น
ยันต์พระเจ้าห้าพระองค์ นโมพุทธานะ แต่ใช้ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๓ แทนอายุครบ ๕ รอบ สร้าง
ชนิดทองคำ ๑๐๐ เหรียญ หนักเหรียญละ ๑ บาท ให้เช่าบูชาเหรียญละ ๑,๐๐๐ บาท ชนิดเงิน
๘๐๐ เหรียญ ๆ ละ ๑๐๐ บาท และชนิดทองแดงรมดำ ๕,๐๐๐ เหรียญ ๆ ละ ๒๕ บาทเหรียญรุ่นนี้
ทางวัดยังมีเหลืออยู่

เหรียญแต่ละรุ่นดังกล่าวมาแล้ว หลวงพ่อเนื่องท่านปลุกเสกของท่านเพียง
องค์เดียวเท่านั้น

บุญหามืออยู่ว่า ทำไมวงการพระเครื่องจึงสนใจแสวงหาเหรียญหลวงพ่อนเนื่อง
ทำไมเหรียญรุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ออกวาระแรกจำนวน ๕,๕๐๐ เหรียญ จึงให้เช่าหมด
เกลี้ยงภายใน ๓ วัน คำตอบง่าย ๆ และสั้น ๆ ก็คือ เหรียญหลวงพ่อนเนื่องดี เมื่อ
เหรียญดีองค์ผู้สร้างก็ต้องเป็นพระดี ลองพิจารณากันต่อไปว่า หลวงพ่อนเนื่องเป็น
พระดีอย่างไร?

๑. ท่านอุปสมบทมาตั้งแต่อายุ ๒๒ ปี (นามฉายา โกวิท) ปัจจุบันอายุ ๖๔ ปีเป็น
เจ้าอาวาสวัดจุฬามณีมาแล้ว ๑๕ ปี ได้รับสมณศักดิ์ที่พระครูโกวิทสมุทรคุณภายหลังเป็นเจ้าอาวาส
แล้ว ๖ ปี ตั้งแต่วันอุปสมบทถึงปัจจุบันท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมาโดยตลอด แสดงฝีมือให้ปรากฏ
ทั้งด้านการปกครอง การศึกษา และพัฒนาวัด

๒. พระอุปัชฌาย์ของท่านคือ หลวงพ่อคง วัดบางกะพ้อม พอเอ่ยชื่อนักเลงพระทุกคนรู้จักดี หลวงพ่อคงไม่เพียงแต่เป็นพระอุปัชฌาย์ของท่านเท่านั้น ยังเป็นพระอาจารย์สอนวิปัสสนากรรมฐานและถ่ายทอดพุทธาคมให้แก่ท่านอีกด้วย

๓. คุณสมบัติที่เหมือนกันระหว่างหลวงพ่อกงกับหลวงพ่อเนื่อง คือ ความมกน้อย สันโดษ มีเมตตาธรรม และมีวัตรปฏิบัติอันงาม มีหลักฐานที่เชื่อได้ว่าหลวงพ่อกงมีญาณพิเศษล่วงรู้อะไรได้เป็นพิเศษเกินกว่าคนธรรมดา หลวงพ่อเนื่องก็เช่นเดียวกัน มีเรื่องเล่าขานหลายๆ อย่างจากบุคคลที่เชื่อถือได้ในปัจจุบันว่าท่านมีญาณพิเศษเช่นเดียวกับอาจารย์ของท่าน

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่า หลวงพ่อเนื่องเป็นพระดีมีศีลบริสุทธิ์สะอาด ฉะนั้น เจริญของท่านจึงสมบูรณ์ด้วยพุทธาคมอันวิเศษครบถ้วนทุกประการ พุทไม่ให้เขยเขารู้กันมานานแล้วละลุ ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น เจริญ หลวงพ่อกงมีอิทธิปาฏิหาริย์และคุณวิเศษอย่างใด เจริญหลวงพ่อเนื่องก็อย่างนั้น เขียนมากจะว่าเขียร์ ทางมหาแคล้วมหาลาภ ท่านเยี่ยมที่สุด

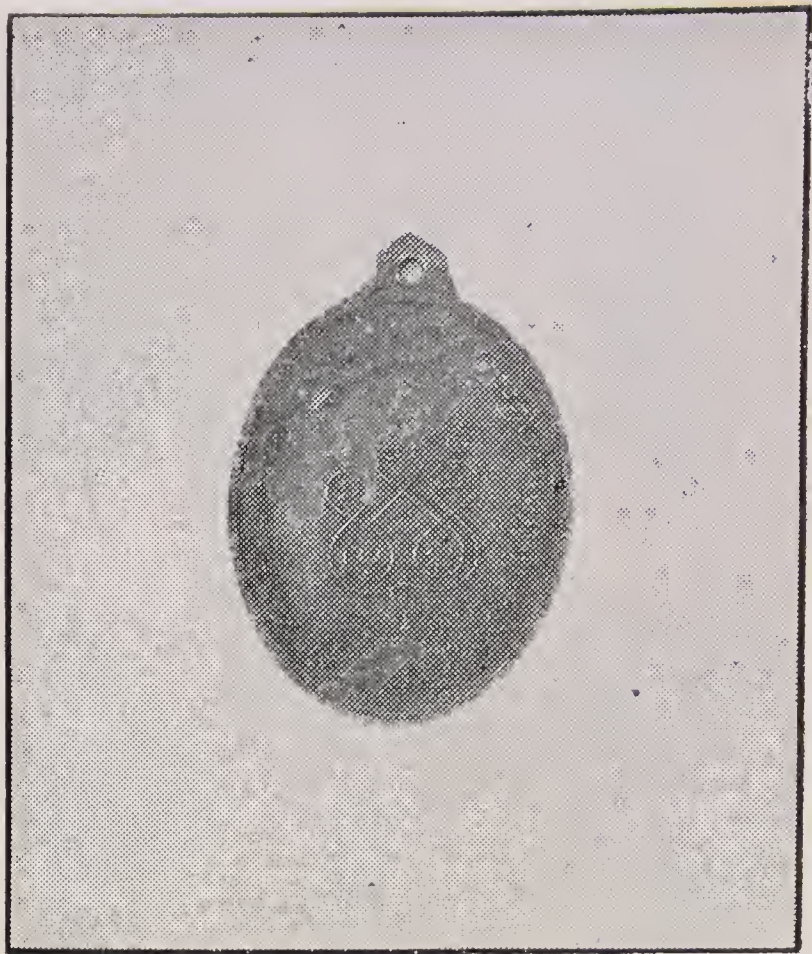
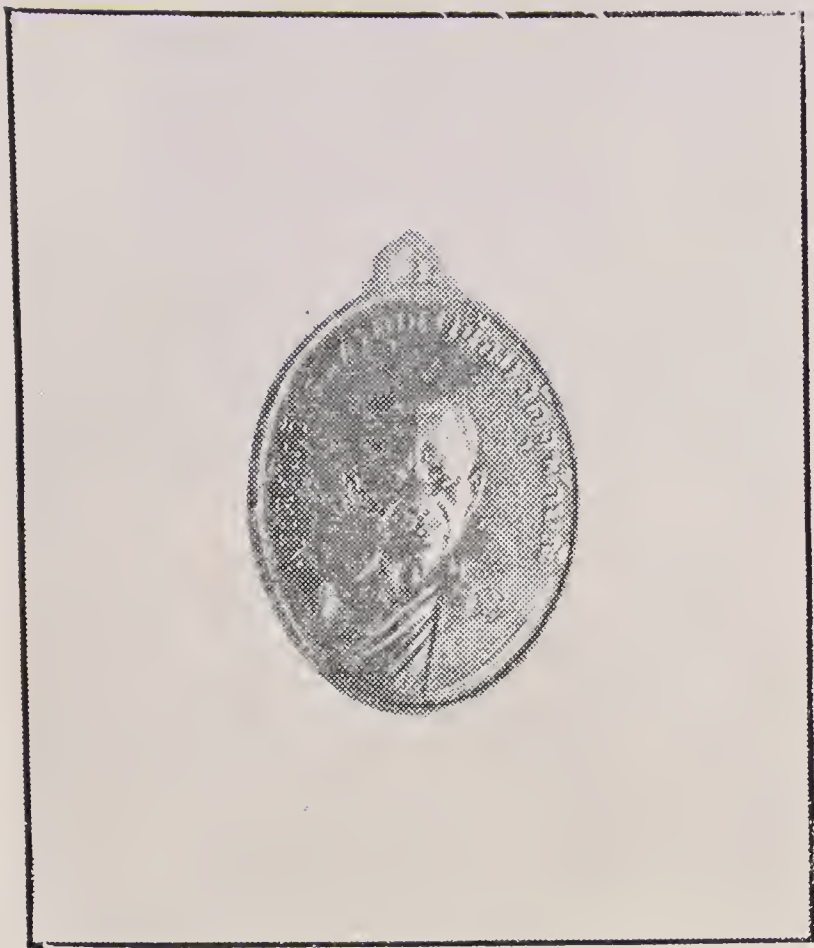
ภาพขยายใหญ่
รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑ (วาระแรก)

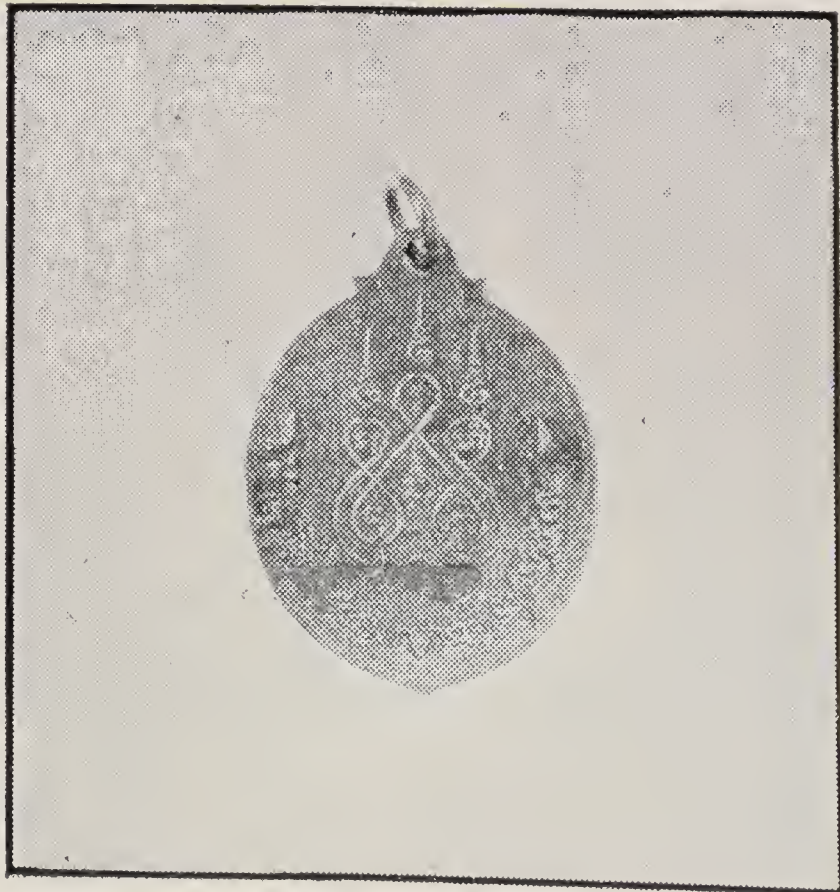
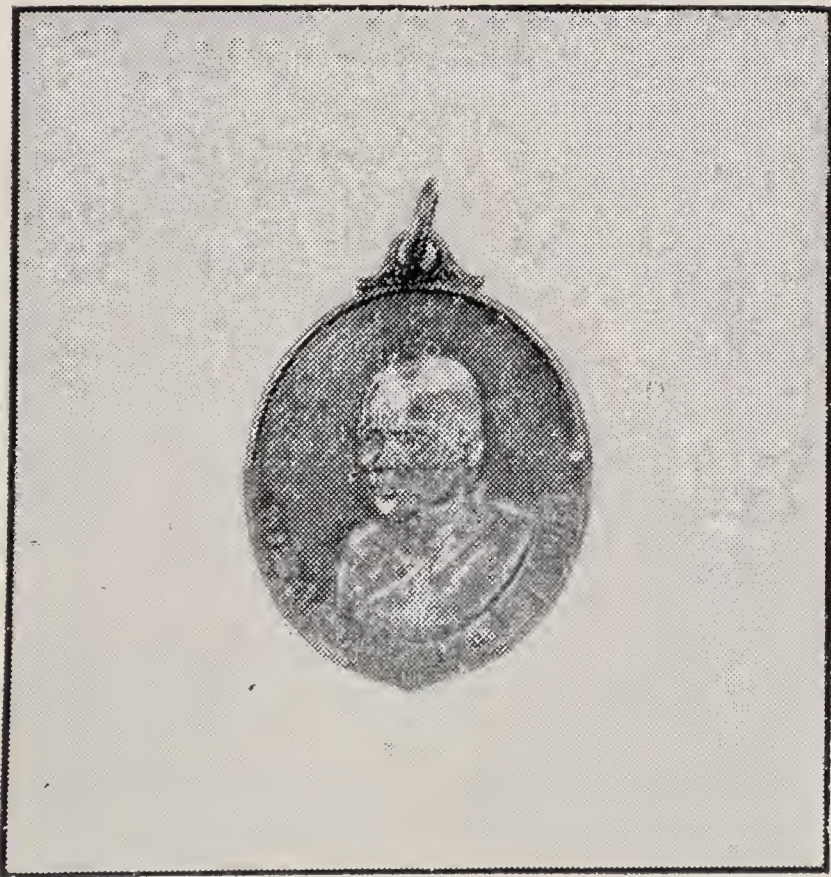
รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑ (วาระแรก)

รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑ (วาระที่สอง)

รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑ (วาระที่สาม)

รุ่น พ.ศ. ๒๕๑๑

योगพระร่วงเมืองสุพรรณ

โล่อู

เมื่อไม่นานมานี้ขณะที่ระดับน้ำในแม่น้ำสุพรรณ (ท่าจีน) ตอนหน้าวัดปู่บัวลดต่ำลงไปมากพอการที่เดียว จึงเป็นโอกาสให้คนร้ายกลุ่มหนึ่งคิดว่าไม่น้อยกว่า ๕ คน ได้ทำการขุดอุโมงค์จากริมฝั่งแม่น้ำมุ่งตรงไปยังใต้ฐานเจดีย์องค์หนึ่งของวัดเป็นระยะทางลึกมาก ก็เกือบใกล้ความจริงเข้าไปแล้ว ถ้าในตอนเช้าวันนั้นไม่มีใครไปพบเห็นร่องรอยปากอุโมงค์เข้า เป็นอันว่าความพากเพียรของคนกลุ่มนั้นต้องสิ้นสุดลงพลัน

เจดีย์เก่าแก่ที่วານี้มีลักษณะเป็นกรอบฐานสี่เหลี่ยมใหญ่ลดหลั่นซ้อนกันขึ้นไปเป็นชั้นๆ แบบของเจดีย์แปลกตากว่าเจดีย์อื่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้รู้บอกว่าเห็นมีมาคู่กับวัดอย่างนี้แหละ และก็ไม่มีใครได้สร้างไว้ เหตุที่มีคนร้ายเพียรมาลักขุดนั้นก็เพราะเมื่อก่อนนี้ราว ๔๐ ปี ชุมชนตอนหน้าองค์เจดีย์ได้เคยขุดพบพระพุทธรูปหินทรายปางนาคปรกหลายองค์พร้อมกับพระเครื่องจำนวนหนึ่งมีประมาณ ๕๐๐ กว่าองค์ เป็นพระเนื้อชินตะกั่วสนิมแดงจับอยู่ด้วยอย่างหนาเตอะ ลักษณะเป็นพระปางประทานพร เมื่อทางวัดได้รวบรวมไว้แล้วต่อมาจึงแจกจ่ายกันไปให้หมู่ผู้มาทำบุญที่วัด

พอเริ่มมีการนิยมพระเครื่องกัน พระร่วงวัดปู่บัวก็เป็นที่นิยมตั้งแต่นั้นมา และผู้ที่ได้เคยใช้ต่างพากันเลื่อมใสในความศักดิ์สิทธิ์ ประกอบกับมีจำนวนน้อยและแทบจะไม่มีใครนำออกมาให้เขากันยิ่งทำให้เป็นที่ใฝ่ฝันในหมู่นักนิยมพระเครื่องทั่วชั้น ราคาเช่าในขณะนั้นประมาณหนึ่งหมื่นบาท

เรื่องที่กล่าวขวัญกันมากในสมัยนั้นก็ได้อีกหนุ่มชาวบ้านข้างวัดคนหนึ่ง ได้พุดคุยถึงหญิงสาวในวงกระแช่ เพื่อนร่วมวงนึกเขม่นอย่างไรไม่ทราบงัดเอาเม็ดปาดตาลคมกริบออกมาแล้วฟันหนุ่มคน

นั้นที่กลางแสงหน้าถึงหางฝั่ง แต่ไม่ยกเป็นไร และทั้งเนื้อทั้งตัวเขามีแต่พระร่วงวัดปู่บัวเพียงองค์เดียวเท่านั้น

วัดปู่บัวเดิมมีชื่อว่าวัดปลุกบัว อยู่ที่หมู่ที่ ๑ ต. พินารแดง อ. เมือง จ. สุพรรณบุรี หน้าวัดอยู่ด้านแม่น้ำ หลังวัดอยู่ติดถนนสายขึ้นไปทางเหนือของตัวจังหวัดและห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๕ กิโลเมตร ร่องรอยของกุฏิเก่า ๆ ในขณะนี้อยู่เป็นเครื่องแสดงถึงความรุ่งเรืองในสมัยหนึ่งของอดีตที่ผ่านมา

พระร่วงวัดปู่บัวมีขนาดสูงประมาณ ๗ ซม. กว้าง ๒.๕ ซม. ทำที่ผู้เขียนเคยพบและลูปคลำด้วยความชื่นชมอยู่ ๒ พิมพ์ด้วยกันคือ

พิมพ์หน้ายักษ์ มีลักษณะถ่มทิ้ง ดูน่าครั่นคร้ามจริง ๆ

ส่วนอีกพิมพ์หนึ่งหน้าเทวดา ตาตักแต่นวลลักษณะพระพักตร์คล้ายเทวดา และมีพระเนตรโปนเป็นเม็ดออกมา

สนิมของพระกรุนเป็นสีแดงมันปูปนน้ำตาลเล็กน้อย หนาทั่วไปตลอดทั้งองค์ ด้านหลังเป็นแอ่งลึกมีลายผ้าหยาบ ๆ เป็นเม็ดลอยขึ้นมากล้ายทราย

ภาพขยาใหญ่

เจดีย์เก่าแก่วัดบ้าน
ข

ขนาดเท่าองค์จริง

หลวงพ่อเอี้ย วัดบ้านด่าน

● สามมุข สิ้นในน้ำ

เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๑๕ ผมเดินทางไปกิจธุระที่จังหวัดปราจีนบุรี พอได้
นั่งขึ้นมาได้ว่าที่วัดบ้านด่าน ตำบลเกาะลอย อำเภอประจันตคาม มีพระเกจิอาจารย์
ที่ขอดเยี่ยมทางเมตตามหานิยมอยู่องค์หนึ่งคือ พระครูสังวรกิตติคุณ หรือที่นักเลง
พระทั่วไปเรียกกันว่า หลวงพ่อเอี้ย วัดบ้านด่าน ซึ่งสมควรจะได้บันทึกคติคุณของท่าน
มาเผยแพร่ให้ปรากฏ จึงตั้งใจว่าจะแะนหมัสการ ขอทราบเรื่องราวของท่านมาลงพิมพ์

เป็นธรรมเนียมของผมอยู่อย่างหนึ่ง ถ้าจะไปวัดใดเพื่อหาข้อมูลมาเขียนเรื่อง จะต้องชวนลูกศิษย์ลูกหาของวัดนั้นหรือชาวบ้านในถิ่นนั้นนำพาไปด้วยเสมอ ผมมีเหตุผลที่ต้องทำเช่นนั้นเพื่อให้เกิดความเชื่อถือว่าผมจะทำหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับท่านเสนอผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมาและบริสุทธิ์ใจ เพราะผมไม่ได้มีอาชีพรับจ้างเขียนปลุกหลวฟ่อให้โด่งดัง ด้วยเหตุนี้ผมจึงแะที่อำเภอบ้านนาชวนผู้พี่ผม.การพนับถือเหมือนญาติไปด้วยคนหนึ่ง โดยมีได้บอกให้ทราบเลยว่าจะให้พาไปวัดบ้านด่าน เพียงแต่บอกว่าจะไปวัดที่ปราจีนบุรีเท่านั้น จนกระทั่งผมถึงปราจีนบุรีและทำกิจธุระเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้สอบถามว่าวัดบ้านด่านไปทางไหน ผมถามเพียงเท่านั้น ญาติผมก็ตะโกนเสียงลั่นรถว่า ทำไมไม่บอกว่าจะไปวัดบ้านด่าน ผมออกจะแปลกใจต่อเสียงตะโกนของแก พอตีแกร็บพูดสวนทางขึ้นมาว่า

“น้ามนต์หลวฟ่อเอ๋ยศกตสัทธเหลือหลาย รุ่งยังเอาขวดเปล่ามาสักโหล ขอน้ามนต์ใส่ขวดไปไว้ใช้ได้สารพัด”

จึงเป็นอันว่าผมต้องสงเคราะห์ซื้อขวดเปล่าที่ปราจีนบุรีใส่รถไปด้วยถึง ๑ โหล

ผมไปวัดที่บ้านด่านครั้งนี้ ไปดีมาดีเสียจริง ๆ ถนนจากอำเภอประจันตคามไปตำบลเกาะลอยเกือบ ๑๕ กิโลเมตร ราบเรียบเหมือนซูเปอร์ไฮเวย์ พอถึงป้ายบอกทางแยกเข้าวัดบ้านด่านอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร พระและชาวบ้านกำลังก่อกองไฟทำถนนกันเป็นการใหญ่ ทุกคนยิ้มแย้มกับผมเหมือนรู้จักกันมานานวัน เมื่อเข้าเขตอุปัชฌาย์วัด ถาวรวัตถุที่สะดุดตาสิ่งแรกคือ “ศาลากิตฺตโก” เพราะสร้างเป็นตึกใหญ่โตมาก เมื่อได้สอบถามถึงกุฏิหลวฟ่อเอ๋ยแล้ว ก็ไม่พูดพร่ำทำเพลงกันละ จอดรถไว้หน้ากุฏิรับขึ้นบันไดทันที พอถึงชานกุฏิก็เห็นผู้คนมากมายกำลังเตรียมตัวรดน้ำมนต์ ทำให้ผมต้องยืนจ้งจ้งอยู่ที่ตรงนั้นเกือบ ๕ นาที เพราะจากที่ผมยืนอยู่นั้น มีชานยันตลอดไปถึงศาลากิตฺตโกซึ่งใช้เป็นที่พักอาศัยของผู้มารदनน้ำมนต์นั่นเอง

ณ กุฏิหลวฟ่อเอ๋ย ผมได้เข้านมัสการพระอาจารย์สมจิตต์ ทิวากโร รองเจ้าอาวาส

เมื่อได้ทราบเรียนความประสงค์แล้วจึงได้ทราบว่า หลวฟ่อเอ๋ยอาพาธด้วยโรคเกี่ยวกับกระเพาะอาหารและกำลังจำวัดอยู่ ฉะนั้น เพื่อมิให้เสียเที่ยว ผมจึงขออนุญาตเรียนถามพระอาจารย์สมจิตต์ ถึงข้อเท็จจริงที่ต้องการทราบ แต่เนื่องจากท่านเพิ่งย้ายมาอยู่วัดบ้านด่าน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ท่านจึงตอบคำถามผมได้เป็นบางเรื่องเท่าที่ทราบเท่านั้น

พระอาจารย์สมจิตต์ ทราบประวัติของหลวงพ่อเอี้ยเพียงว่า ปัจจุบันท่านอายุ ๖๘ ปี พรรษา ๔๘ เป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นตรี สมณศักดิ์ พระครูสังวรกิตติคุณ (กิตฺติโก)* นอกจากนั้นแล้วเกือบจะไม่ทราบอะไรเกี่ยวกับท่านอีกเลย เพราะหลวงพ่อเอี้ยเป็นพระภิกษุที่มกน้อย สันโดด ไม่ชอบโอ้อวดทำตัวให้โด่งดัง ท่านมักจะพูดกับผู้เรียนถามประวัติของท่านเสมอว่าไม่สำคัญ ไม่จำเป็นต้องเอาไปโฆษณาให้ใครรู้ หรือแม้แต่คณะภิกษุในนครหลวงที่จัดไปทอดหัวบ้านด้านเป็นประจำทุกปี จะขอประวัติของท่านเพื่อพิมพ์แจกในงานกฐินท่านก็ไม่อนุญาต จึงเป็นอันว่าขณะที่เขียนเรื่องนี้ ผมได้ประวัติของท่านมาเพียงเท่านี้

พูดถึงชื่อเสียงกิตติคุณของหลวงพ่อเอี้ย ท่านเล่าถึงล่อทางน้ำมันดและสผึ้งเมตตามหานิยมมานานักหนา น้ำมันของท่านใช้รดอาบดื่มกินเพื่อสวัสดิมงคลและป้องกันรักษาโรคภัยไข้เจ็บได้นานาชนิด โดยเฉพาะผู้ถูกคุณไสยและสตีวิปลาสบางคนไปพักรักษาตัวอยู่ที่ศาลากิตฺติโกเป็นแรมเดือน กินอยู่หลับนอนฟรีหมดทุกอย่าง เมื่อหายดีแล้วจึงกลับบ้าน ส่วนสผึ้งเมตตามหานิยมนี้ ท่านจะใส่ตลับเล็ก ๆ แจกแก่พ่อค้าแม่ค้านำไปใช้ในทางค้าขาย ปรากฏว่าได้ผลดีเป็นที่สุด ชาวบางรัก ยานนาวานิยมเลื่อมใสกันมาก และการจัดกฐินสามัคคีของชาวนครหลวง ฯ ไปทอดหัวบ้านด้านติดต่อกันเรื่อยมาเป็นประจำทุกปี ก็เกิดจากพ่อค้าแม่ค้าในย่านดังกล่าวนี้ นอกจากนั้นก็มีผ้ายันต์และตะกรุดโทน ซึ่งหลวงพ่อเอี้ยสร้างไว้ไม่มาก และมักจะแจกแก่ลูกศิษย์ลูกหาที่ใกล้ชิด ปรากฏว่าผู้มีไว้เคยประสบผลทางแคล้วคลาดมาแล้วมากต่อมาก

นอกจากวัตถุมงคลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น หลวงพ่อเอี้ยยังได้สร้างพระเครื่องประเภทเหรียญ พระผงว่น ๑๐๘ และรูปหล่อบูชา ซึ่งปรากฏว่าได้รับความนิยมเลื่อมใส เป็นที่ต้องการของนักสะสมพระเครื่องเป็นอย่างมาก

* หนังสือพุทธมงคลและพระเครื่อง ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๑๖ ว่าท่านเกิดวันจันทร์ เดือน ๖ ปีมะเส็ง ที่หมู่บ้านด่าน ตำบลเกาะลอย อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี โยมบิดาชื่อน้อย โยมมารดาชื่อนามสกุลขันธ์คิด สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา บรรพชาเป็นสามเณรเมื่ออายุ ๑๘ ปี พออายุ ๒๐ ปีบรรพญ์อุปสมบท ได้รับนามฉายาว่า “กิตฺติโก”

พระเครื่องประเภทเหรียญ

สร้างมาแล้วทั้งหมด ๑๐ รุ่น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมา เฉพาะรุ่น ๑ พ.ศ. ๒๕๐๒ รุ่นเดียวเท่านั้นที่หลวงพ่อเอียดริสร้างขึ้นเอง ในโอกาสที่ได้ตำแหน่งพระอุปัชฌาย์และได้รับตราตั้ง เจ้าคณะตำบล ลักษณะเป็นเหรียญรูปไข่ ด้านหน้ารูปหลวงพ่อเอียดครึ่งองค์ มีอักษรด้านล่างว่า หลวงพ่อเอียด วัดบ้านด่าน ด้านหลังเป็นยันต์มหาอุด อุณาโลมอยู่บนและอักษรขอมว่า อะระหัง สร้างเฉพาะเนื้อทองแดงรมดำ จำนวน ๒,๐๐๐ เหรียญ

รุ่น ๒ พ.ศ. ๒๕๐๓ คณะศิษย์สร้างถวาย ในโอกาสนำกรฐินไปทอด ณ วัดบ้านด่าน ลักษณะเหมือนเหรียญรุ่นแรกทั้งด้านหน้าและหลัง แต่ฝีมือประณีตและสวยงามกว่ามาก ขนาดใหญ่กว่ารุ่นแรกเล็กน้อย สร้างชนิดเงิน ๒๐๐ เหรียญ และทองแดงรมดำ ๒,๐๐๐ เหรียญ ปัจจุบัน เหรียญรุ่นนี้ได้รับความนิยมมากกว่ารุ่นอื่นทั้งหมด

รุ่น ๓ - ๑๐ คณะศิษย์สร้างถวาย ในโอกาสนำกรฐินไปทอดที่วัดบ้านด่านเช่นเดียวกัน ลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น บางรุ่นเป็นเหรียญเสมาสมาธิเต็มองค์ บางรุ่นก็เป็นเหรียญกลม ครึ่งองค์ เป็นต้น

พระผาง่วน ๑๐๘

หลวงพ่อเอียดสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ จำนวน ๖๐๐ องค์ ลักษณะทรงกรอบคล้ายพระซุ้มกอ คือฐานตัดเป็นเส้นตรง ด้านบนเป็นรูปโค้งคล้ายตัวอักษร “ก” เนื้อสีน้ำตาลเข้มแกมเทา ผสม ด้วยผาง่วน ๑๐๘ และเกสรดอกไม้อัน ด้านหน้าเป็นรูปหลวงพ่อเอียดสมาธิบนฐานชั้นเดียว ด้านหลัง เป็นยันต์มหาอุด ล้อมรอบอุณาโลมและอักษรขอมว่า อะ

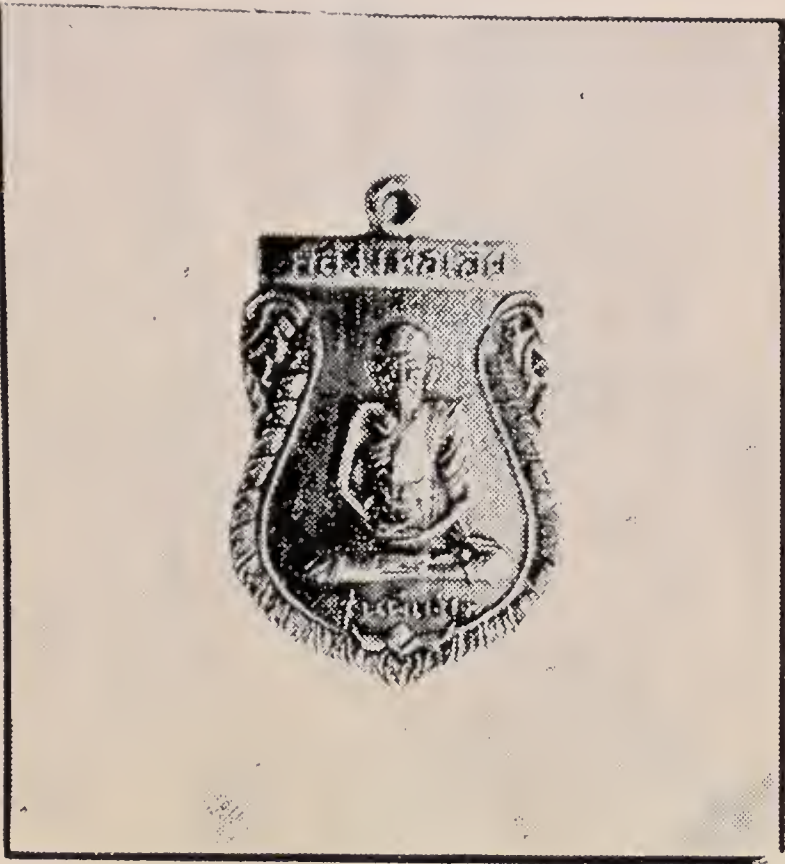
รูปหล่อบูชา

ขนาดหน้าตัก ๕ นิ้ว หล่อด้วยโลหะผสมรมดำคล้ายองค์จริงหลวงพ่อเอียด ได้ฐานบรรจุผง วิเศษทุกองค์ มี ๒ รุ่น คือ รุ่นแรก พ.ศ. ๒๕๑๓ จำนวน ๓๐๐ องค์ รุ่นที่สอง พ.ศ. ๒๕๑๔ จำนวน ๓๐๐ องค์ ใ้บูชาองค์ละ ๕๐๐ บาท

เป็นที่น่าสังเกตว่า หลวงพ่อเอียดไม่เคยจัดพิธีพุทธาภิเษกพระเครื่องโดย อาราธนาพระเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงโด่งดังหลาย ๆ รูปไปนั่งปรกปลุกเสกที่วัดบ้าน ด่านเลยสักครั้งเดียว ไม่ว่าจะเป็นพระเครื่องหรือวัตถุมงคลที่ท่านสร้างขึ้นเองหรือ

ศิษย์สร้างถวายก็ตาม ท่านจะปลุกเสกของท่านเพียงองค์เดียวเท่านั้น ฉะนั้น ผมจึง
ออกจะเห็นด้วยกับนักเลงพระรุ่นเก่าที่ว่า พระอาจารย์แท้จริงต้องปลุกเสกองค์เดียว
เพราะปรากฏว่า พระเครื่องและวัตถุมงคลของหลวงปู่เอี่ยมมีคุณานุภาพสมบูรณ์เต็ม
ที่ โดยเฉพาะทางแคล้วคลาดคุ้มภัยและเมตตามหานิยม เช่นตัวอย่างจากทหารไทย
ที่ไปรบในสมรภูมิเวียดนามและลาว ที่มีพระเครื่องหรือวัตถุมงคลของหลวงปู่เอี่ยม
ติดตัวไปด้วยจะปลอดภัยรอดชีวิตกลับมาได้ทุกคน พรรคพวกของพระอาจารย์สมจิตต์
แถวบางรักก็เคยประสบอุบัติเหตุรถคว่ำมาแล้ว แต่ไม่มีใครในรถได้รับอันตราย ส่วน
ทางเมตตามหานิยมเกือบจะไม่ต้องพูดถึง เพราะท่านแน่มานานนักหนา ถึงกับพูดกัน
ติดปากว่ามีของหลวงปู่เอี่ยมไว้ค้าขายไม่ขาดทุน และที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ
หลวงปู่เอี่ยมไม่กำหนดราคาค่าบูชาพระเครื่องหรือวัตถุมงคลใด ๆ ของท่านเช่นเหรียญ
รุ่น ๑ พระผาง่วน ๑๐๘ และวัตถุมงคลที่ท่านสร้างเอง ท่านจะแจกฟรี แต่ถ้าใครพอ
ใจจะทำบุญก็เป็นเรื่องของผู้นั้น หรือจะขอของมากกว่า ๑ ชิ้นก็ยังไหว ส่วนรูปหล่อ
บูชา นั้น แม้กรรมการจะกำหนดราคาไว้ ๕๐๐ บาท แต่ถ้าใครทำบุญ ๒๕๐ บาท
และมีความประสงค์อยากจะได้ท่านก็มอบให้

ความจริงผมน่าจะจบเรื่องของผมลงได้ตรงนี้	แต่ก็อยากจะจดจารึกความ
เมตตาที่ได้รับจากพระอาจารย์สมจิตต์ไว้ ณ ทนด้วย	เพราะทั้งเนื้อทั้งตัวท่านมีพระ
ผาง่วน ๑๐๘ ของหลวงปู่เอี่ยมเพียง ๓ องค์เท่านั้น	ของดอน ๆ ท่านไม่มีอีกเลย
แต่ท่านก็ยังกรุณามอบให้ผมและญาติคนละ ๑ องค์	คงเหลือเก็บไว้ประจำตัวท่าน
เพียงองค์เดียว ทำให้ผมและญาติซึ่งในน้ำใจของท่านเป็นอย่างมาก ภายหลังจาก	
นมัสการลาท่านเดินทางกลับคุณผู้อ่านเชื่อไหมครับ	ผมถึงบ้านญาติที่อำเภอบ้านนา
แล้ว จึงได้ทราบว่าลมขอนามนต์หลวงปู่เอี่ยมใส่ขวดมาด้วย	

● เปรียญศึกษาสร้างถวายบางรุ่น

เหรียญรุ่นศิษย์สร้างที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ภาพขยายใหญ่กว่าของจริง

ขนาดเท่าองค์จริง

● พระผางาน ๑๐๘

รูปหล่อบูชา หน้าตักกว้าง ๕ นิ้ว

ท่านจะปลอดภัย

จากเอกสารของการไฟฟ้านครหลวง

ไฟฟ้ามีคุณอนันต์ แต่มีโทษมหันต์

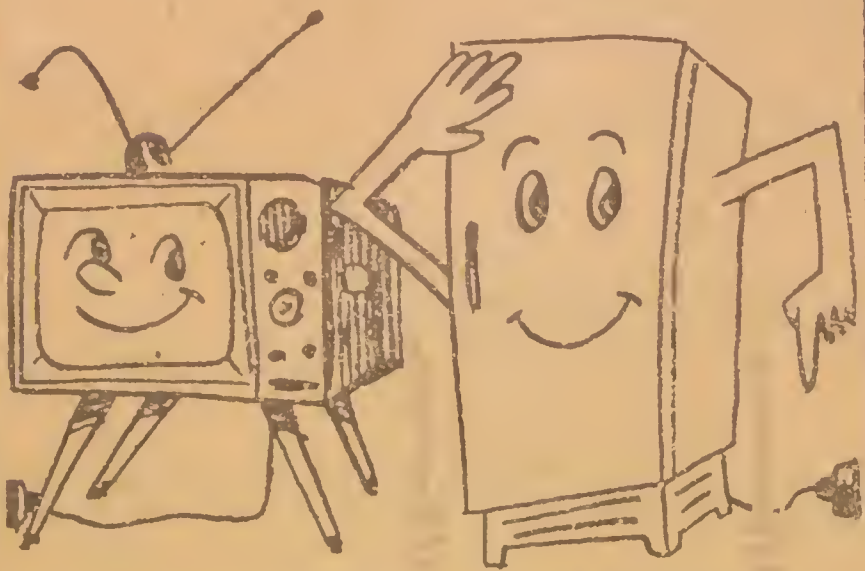
ธรรมดากระแสไฟฟ้าจะหาทางไหลลงดินเสมอ และถ้ามันไหลผ่านร่างกาย
ลงดินจะเกิดอันตราย ทำให้กล้ามเนื้อแข็งตัว ระบบประสาทชงกั้น หัวใจหยุด
เต้น เนื้อเยื่อถูกเผาไหม้

ความชนกบนานเป็นสอให้ไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายได้สะดวก ฉะนั้นเมื่อท่าน
ใช้ไฟฟ้าอยู่ใกล้ๆ ในทชชนและ หรือขณะทผวหน่งเบยกชน พงทราบเถิดว่าอันตราย
จากไฟฟ้าอยู่ใกล้ท่านที่สุดแล้ว

การใช้ไฟฟ้าให้ปลอดภัยทำได้ไม่ยาก เพียงแต่ขอให้ท่านระมัดระวัง อย่า
ประมาท แล้วไฟฟ้าจะมีแต่คุณอนันต์

ข้อควรระวังเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า

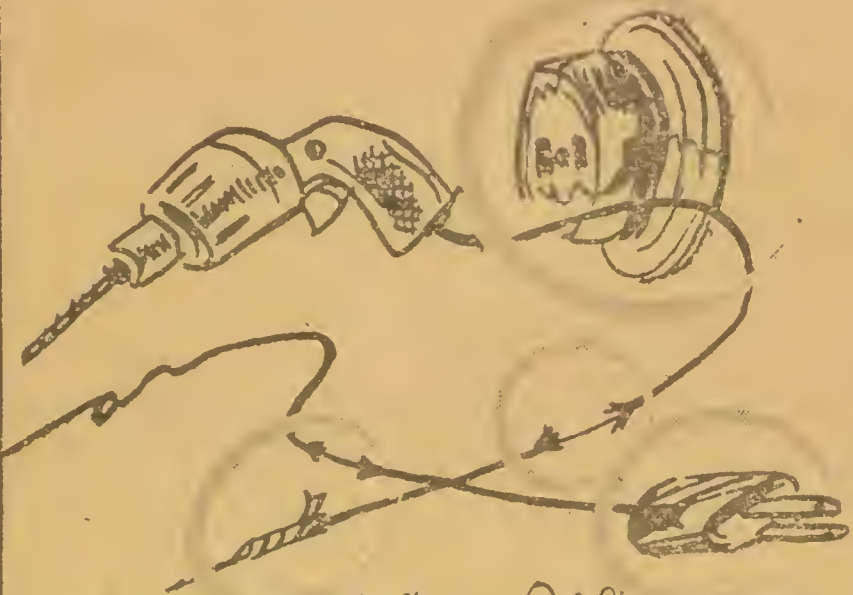

ต่อสายดินจากตัวถังโลหะ เช่น ตู้เย็น, ทีวี, วิทยุ
เครื่องใช้ไฟฟ้า

ไม่เล่นว่าวใกล้สายไฟ ไม่ใช้ไฟฟ้าจับปลา

สายไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุดให้รีบซ่อมแซม

อย่าเปลี่ยนปลั๊กเตารีดหรือเครื่องใช้ไฟฟ้า
ที่ชำรุดไฟจะไหม้ไหม้!

ไม่เอาเครื่องใช้ไฟฟ้า
ไว้ในบริเวณที่ชื้นแฉะ

อย่าทิ้งราวตากผ้ากับ
สายไฟฟ้า

อันตรายจากไฟฟ้า

ไฟฟ้าเป็นต้นกำลังที่อาจทำอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน แต่ก็ยังนับว่าน้อยกว่าอันตรายจากการใช้กำลังไอน้ำ หรือกำลังงานชนิดอื่น ๆ อันตรายจากไฟฟ้าเกิดขึ้นเนื่องจากการใช้ การดูแลรักษา และการทำงานโดยวิธีที่ไม่ถูกต้อง เพราะขาดความรู้ ขาดความระมัดระวัง หรือการกระทำโดยฉันทกฏเกณฑ์ที่ควรปฏิบัติ

การหลีกเลี่ยงป้องกันอันตรายจากไฟฟ้าไม่ยุ่งยากมากนัก และไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเท่าใด เพียงแต่พยายามเรียนรู้และปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดเท่านั้นก็จะสามารถใช้ หรือทำงานกับไฟฟ้าได้อย่างปลอดภัย

คำจำกัดความ

การเรียนรู้เรื่องอันตรายจากไฟฟ้า มีศัพท์บางคำที่ควรทำความรู้จักไว้ก่อน ดังนี้.—

กระแสไฟฟ้า อาจเปรียบให้เห็นจริงจังได้ เหมือนกับน้ำประปาที่ไหลไปตามท่อส่งน้ำประปา เมื่อจะนึกถึงกระแสไฟฟ้าขอให้นึกถึงปริมาณของน้ำที่ไหลผ่านไปตามท่อในช่วงเวลาหนึ่ง สำหรับน้ำประปาปริมาณน้ำที่ไหลผ่านท่อวัดเป็นจำนวนลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ปริมาณไฟฟ้าที่ไหลผ่านไปตามสายวัดเป็นจำนวนแอมแปร์ (Ampere) แต่เมื่อพูดถึงอันตรายของกระแสไฟฟ้าแล้ว ปริมาณเพียง ๑ แอมแปร์นั้นมากเกินไป จะต้องวัดเป็นจำนวน มิลลิแอมแปร์ (Milliampere) ๑ แอมแปร์ เท่ากับ ๑,๐๐๐ มิลลิแอมแปร์

แรงดันไฟฟ้า เปรียบเหมือนกับแรงดันภายในท่อที่ทำให้น้ำประปาไหล แรงดันไฟฟ้าก็เช่นเดียวกันเป็นสิ่งที่ดันให้กระแสไฟฟ้าไหลไปตามสายไฟฟ้า วัดแรงดันไฟฟ้าเป็นจำนวน โวลต์ (Volt)

ความต้านทาน คือภาวะที่ต้านทานการไหล ความต้านทานไฟฟ้าวัดเป็น โอห์ม (Ohm) แรงดันต่ำ หมายถึงแรงดันไฟฟ้าตั้งแต่ ๒๔ ถึง ๖๐๐ โวลต์ แต่แรงดันที่ปลอดภัย หมายถึงแรงดันที่ต่ำกว่า ๒๔ โวลต์

ไฟฟ้าไหลอย่างไร ?

ตามปกติไฟฟ้าจะไหลไปตามเส้นลวด (ที่เรียกว่าตัวนำไฟฟ้า) และไหลติดต่อกับกรอบหรือครบวงจร เริ่มต้นจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจะไหลไปตามสายจนถึงหม้อแปลง ซึ่งจะแปลงแรงดันไฟฟ้า

ให้สูงขึ้น (หรือลดต่ำลงแล้วแต่กรณี) และไฟฟ้าจะไหลจากแปลง ๆ เข้าไปถึงอาคารบ้านเรือนซึ่งใช้ไฟฟ้าให้เป็นประโยชน์ต่าง ๆ แล้วไฟฟ้าจะไหลกลับไปตามสายอีกเส้นหนึ่งที่เครื่องกำเนิดและหม้อแปลงไฟฟ้า จะมีการต่อสายลงดินไว้สำหรับเป็นทางให้ไฟฟ้าไหลกลับได้ครบวงจรได้ในกรณีที่สายเส้นใดเส้นหนึ่งถูกทำให้ขาด

ไฟฟ้า ทำอันตรายต่อชีวิตได้อย่างไร ?

อันตรายจะบังเกิดขึ้น เนื่องจากร่างกายบังเอิญเข้าไปแตะและต่อกับส่วนหนึ่งในวงจรไฟฟ้า หรือต่อครบวงจร ทำให้ไฟฟ้าไหลผ่านร่างกาย และการที่ร่างกายกลายเป็นส่วนหนึ่งในวงจรไฟฟ้า อาจเนื่องมาจากได้บังเอิญเข้าไปถูกระหว่างสายสองเส้น หรือเข้าไปถูกสายไฟแต่เพียงเส้นเดียว หรือถูกวัตถุที่มีไฟฟ้าเพียงจุดเดียว แต่ในขณะเดียวกันนั้นร่างกายส่วนอื่นได้แตะติดอยู่กับพื้นดิน หรือแตะติดอยู่กับวัตถุอื่นที่ติดต่อกับพื้นดินด้วย ซึ่งจะทำให้ร่างกายถูกกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน

อันตรายสาหัส เมื่อไร

ผู้ถูกไฟฟ้าจะได้รับบาดเจ็บไหม้ และอาการอื่น ๆ เป็นเพราะเหตุเนื่องจากกระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายยิ่งกว่าเพราะเหตุเนื่องจากแรงดันไฟฟ้า แต่ความจริงปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านร่างกายจะมากหรือน้อยเป็นสัดส่วนกับขนาดแรงดันไฟฟ้าที่ไปถูกเข้าตามสภาพของร่างกาย ที่อำนวยความสะดวกเหมือนกันโดยทั่วไปจึงกล่าวได้ว่าถ้ากระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายเป็นปริมาณมากอันตรายจะสาหัส และร่างกายของมนุษย์ไม่สามารถจะทนกระแสไฟฟ้าได้มากนัก เพียงปริมาณเท่าที่ใช้จุดหลอดไฟเล็กที่สุดที่ใช้กันอยู่ในบ้านก็มากพอที่จะทำอันตรายถึงเสียชีวิต

ฉะนั้น อันตรายสาหัส เมื่อกระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายเป็นปริมาณมากขึ้น

ปฏิกิริยาของร่างกายต่อกระแสไฟฟ้า

ปริมาณกระแสไฟฟ้า

ปฏิกิริยาต่อร่างกาย

ที่ไหลผ่านร่างกาย

เป็นมิลลิแอมแปร์ *

* ๑ แอมแปร์ เท่ากับ ๑,๐๐๐ มิลลิแอมแปร์

น้อยกว่า ๑/๒	- ยังไม่รู้สึกรุนแรง
๑/๒ ถึง ๒	- รู้สึกบ้าง
๒ ถึง ๑๐	- กล้ามเนื้อหดกระตุก ปานกลางหรือรุนแรง
๕ ถึง ๒๕	- เจ็บปวดและไม่สามารถปล่อยให้หลุดออกมาได้
มากกว่า ๒๕	- กล้ามเนื้อหดกระตุกรุนแรง
๕๐ ถึง ๒๐๐	- หัวใจเต้นผิดปกติ (เต้นอ่อนหรือเต้นเร็ว) - เสียชีวิต
มากกว่า ๑๐๐	- หยุดหายใจ เนื้อหนังไหม้

เส้นทางที่กระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกาย โดยมากระหว่างสองจุด หรือมากกว่านั้น กระแสไฟฟ้าไหลผ่านบริเวณศีรษะ คอ และทรวงอก อันตรายจะสาหัสกว่าเมื่อกระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายส่วนอื่น และถ้าถูกกระแสไฟฟ้าที่ร่างกายเป็นบริเวณกว้าง อันตรายจะสาหัสมากขึ้นด้วย

นั่นคืออันตรายจะสาหัสเมื่อกระแสไฟฟ้าไหลผ่านอวัยวะที่สำคัญ

ผิวหนังของร่างกายเป็นส่วนที่มีความต้านทานต่อการไหลของกระแสไฟฟ้า ผิวหนังส่วนที่หนาและแห้งสนิทมีความต้านทานไฟฟ้ามาก กระแสไฟฟ้าจะผ่านร่างกายได้มากขึ้น ถ้าผิวหนังเปียกชื้นผิวหนังสัมผัสเป็นบริเวณกว้าง และกดแน่นอยู่กับกระแสไฟฟ้า

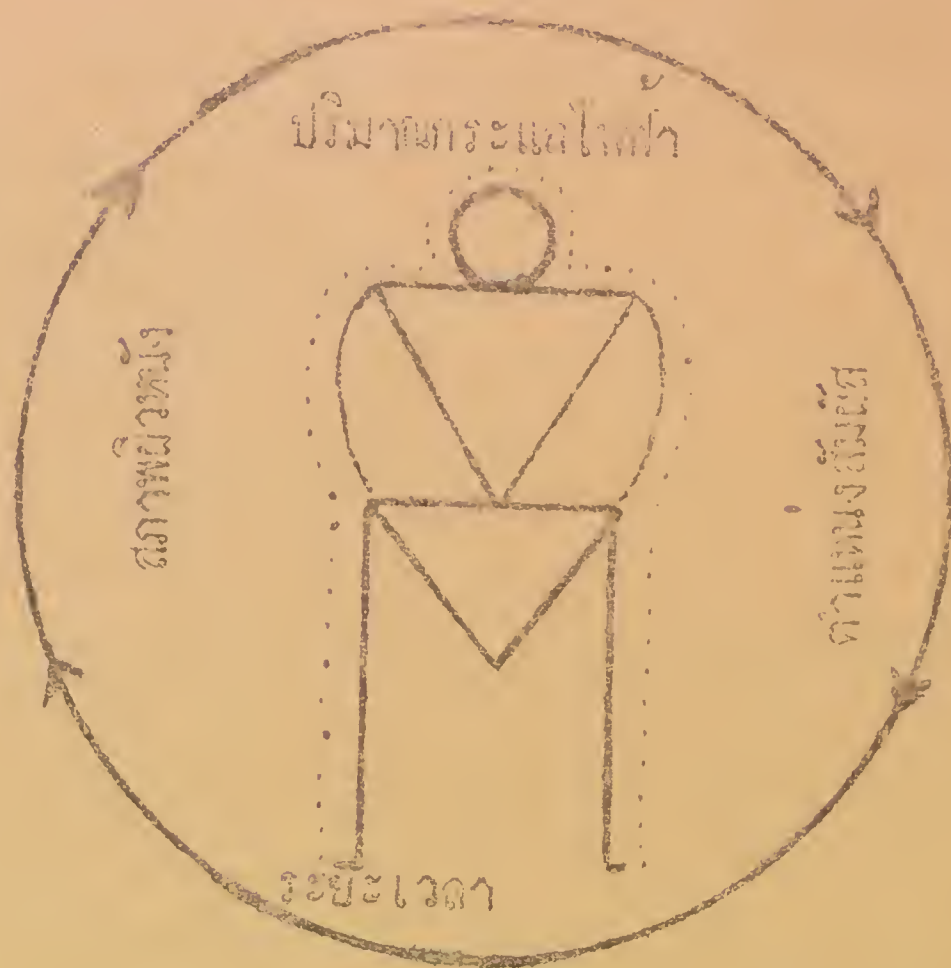
อันตรายจะสาหัสมากขึ้น เมื่อผิวหนังส่วนที่สัมผัสไฟฟ้าเปียกชื้น

ความต้านทานของร่างกายต่อกระแสไฟฟ้า

บริเวณร่างกาย	ความต้านทาน (โอห์ม)
ผิวหนังแห้ง	๑๐๐,๐๐๐ ถึง ๖๐๐,๐๐๐
ผิวหนังเปียก	๑,๐๐๐
ภายในร่างกาย - มือถึงเท้า	๔๐๐ - ๖๐๐
หู ถึง หู	๑๐๐ (ประมาณ)

และเนื่องจากผู้ถูกไฟฟ้าส่วนมากไม่สามารถจะบังคับตัวเองให้หลุดจากไฟฟ้า ถ้าบังเอิญไม่มีผู้อื่นช่วยเหลือ จะถูกกระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายอยู่ตลอดเวลา

อันตรายจะสาหัส เมื่อกระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายเป็นเวลานาน

หัวใจหยุดทำงาน

ไฟฟ้าทำให้ศูนย์บังคับการทำงานของหัวใจหยุดทำหน้าที่ตามปกติ หัวใจหยุดเต้น และโลหิตหยุดการหมุนเวียนไปตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย ผู้ถูกไฟฟ้าส่วนมากจะหมดสติ สักเกตได้จากชีพจรซึ่งหยุดเต้นไปด้วย การช่วยปฐมพยาบาลที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องกระทำโดยเร็วในทันที เมื่อเห็นว่าผู้ถูกไฟฟ้าหมดสติ และหยุดหายใจ โดยวิธีที่เรียกว่า “การนวดหัวใจจากภายนอก” ในชั่วเวลาฉุกเฉินขณะที่ยังไม่ถึงแพทย์

การหยุดหายใจ

ไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายอาจจะทำให้ศูนย์ประสาทในสมองซึ่งบังคับการหายใจหยุดชะงักไม่ทำงาน ทำให้หยุดหายใจ และมักจะหยุดเป็นการชั่วคราว ซึ่งถ้าได้อากาศบริสุทธิ์ผ่านเข้าไปในปอดเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่ง สมองซึ่งได้รับโลหิตที่ได้ผ่านการฟอกจากอากาศบริสุทธิ์นั้นแล้ว อาจจะทำให้การหายใจเริ่มเป็นปกติขึ้นใหม่ แต่ถ้าผู้ถูกไฟฟ้าไม่ได้รับอากาศบริสุทธิ์ทันทั่วทั้งที่ สมองจะไม่ได้รับโลหิตที่มีออกซิเจน แม้ว่าหัวใจจะยังคงเต้นอยู่ก็ตาม และชั่วเวลาเพียงเล็กน้อย ประมาณ ๔ นาที อาจจะทำให้สมองพิการตลอดไป การช่วยหายใจอีกวิธีหนึ่งเรียกว่า “การเป่าปากต่อปาก”

ไฟฟ้ากับไฟไหม้

เนื่องจากเหตุความบกพร่องของสายหรืออุปกรณ์ไฟฟ้า หรือผู้ทำงานกระทำไปโดยวิธีที่ไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดประกายไฟมากหรือน้อย หรือเกิดความร้อนสูงผิดปกติที่อุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าส่วนต่างๆ เป็นสาเหตุใหญ่ แม้ว่าไฟฟ้าจะอาจทำให้เกิดประกายหรือความร้อนผิดปกติ แต่มิใช่ว่าจะเป็นเหตุให้เกิดไฟไหม้ทุกครั้งไป นอกเสียจากว่าที่นั้นจะมีวัตถุเชื้อเพลิงรวมอยู่ หรือการจัดกระจายอยู่ใกล้ ๆ กับจุดที่ประกายไฟหรือความร้อนผิดปกตินั้น

ประมวลจากสาเหตุไฟไหม้ที่เคยเกิดขึ้น ปรากฏว่าส่วนมากสถานที่เหล่านั้นมักจะเป็นที่ใช้เก็บวัตถุเชื้อเพลิงมีฝุ่น หรือ แก๊ส ที่ติดไฟได้ง่าย พุ่งกระจายอยู่ในบรรยากาศ เช่น น้ำมัน กาว หรือทินเนอร์ ฝุ่น หรือฝ้าย เป็นต้น

สำหรับไฟไหม้ที่อุปกรณ์ไฟฟ้า นั้น เรียกว่าเป็นไปไม่ได้ เพราะอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนมากไม่มีเชื้อเพลิงเป็นส่วนประกอบ นอกเสียจากบางชนิดที่ใช้ น้ำมันเป็นฉนวนกันไฟฟ้า แต่ก็นับว่าไฟไหม้ได้ยาก เพราะน้ำมันเป็นชนิดที่มีอุณหภูมิติดไฟสูงมาก หรือติดไฟยาก

ประกายไฟฟ้า

ประกายไฟฟ้าเป็นสิ่งที่ร้อนจัด เกิดขึ้นได้เนื่องจากเกิดการลัดวงจร หรือการตัดกระแสไฟฟ้าที่สวิตช์ หรือ เมื่อหัวต่อหรือหัวขั้วสายไฟหลวม

การเกิดประกายไฟฟ้า

ประกายไฟฟ้าเป็นของที่ร้อนมากเกิดขึ้นได้เนื่องจากเกิดการลัดวงจร หรือการตัดกระแสไฟฟ้าที่สวิตช์ หรือ เมื่อหัวต่อหรือหัวขั้วสายไฟหลวมหลุดออกจากที่ ถ้าบังเอิญมีเชื้อเพลิงไวไฟอยู่ในบริเวณนั้นแล้วแม้ประกายไฟที่เกิดขึ้นจะเล็กน้อยเพียงใด ก็อาจจะจุดเชื้อเพลิงนั้นติดไฟขึ้นได้

ประกายไฟที่แลบเมื่อปลดสวิตช์ หรือแลบอยู่ที่มอเตอร์บางชนิด หรือเมื่อเกิดการลัดวงจร อาจจะกระเด็นออกมาและไหม้วัตถุที่ติดไฟได้

สถานที่ที่มีเชื้อเพลิงไวไฟ จะต้องเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดที่เรียกว่าเอ็กโพลชันปรัฟ ซึ่งที่นี้ให้เกิดประกายไฟฟ้าถูกปิดสนิทไม่ให้เชื้อเพลิงไวไฟมีโอกาสเข้าไปได้

การเกิดความร้อนจัด

ความร้อนจัดที่เกิดขึ้นที่สายหรืออุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อาจเป็นเหตุให้ไฟไหม้ ถ้าบังเอิญอุปกรณ์ป้องกันกระแสไฟฟ้าสูงเกินขนาดที่มีอยู่ไม่เหมาะสม ความร้อนจัดที่สายหรืออุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าอาจเกิดขึ้นเนื่องจากกระแสไฟฟ้าไหลผ่านสายหรืออุปกรณ์ไฟฟ้านั้นมากเกินไปกว่าที่ได้กำหนดไว้ก่อน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ใช้ปล่อยให้มอเตอร์ไฟฟ้าทำงานเกินกำลัง หรือต่อใช้ไฟฟ้าเข้ากับสาย หรืออุปกรณ์ไฟฟ้านั้นมากเกินไป นอกจากนั้นยังอาจเกิดขึ้นได้เนื่องจาก แรงดันไฟฟ้าที่ขั้วมอเตอร์ไฟฟ้าต่ำมากเกินไป หรือเนื่องจากเดินมอเตอร์ชนิดสามสาย หรือมากกว่า โดยไม่มีกระแสไฟฟ้าบ่อนเข้าไปครบทุกสาย หรือเนื่องจากที่อุปกรณ์เริ่มเดินเครื่องของมอเตอร์ไฟฟ้าชนิดที่ใช้ไฟฟ้ากระแสตรง อาจทำให้เกิดความร้อนจัดขึ้นถึงระดับอันตรายได้.

อุบัติเหตุจากไฟฟ้า และ วิธีป้องกัน

นายสอ

ไฟฟ้ามีคุณอนันต์ โทษมหันต์ แต่ถ้าเรารู้จักใช้ให้ถูกวิธี ไฟฟ้าจะเป็นคุณแต่อย่างเดียว เรื่องราวที่เอามาเล่าให้ฟังต่อไปนี้ ได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วจริง ๆ หากผู้อ่านได้รู้วิธีป้องกันหลัก เลี่ยงอันตราย ตามข้อแนะนำท้ายเรื่องเสียแต่แรก อุบัติเหตุจนถึงชีวิตหรือบาดเจ็บ หรือสูญเสียทรัพย์สินก็ไม่เกิดขึ้น

เรื่องที่ ๑ ปลดปล่อยให้กำลังรกอยู่ข้างรั้ว ดีกว่าปลดปล่อยให้สายไฟรกอยู่ที่นั่น

วันอาทิตย์ตอนปลายฤดูฝนต้นเดือนตุลาคม ๒๕๑๐ เด็กชายคนหนึ่งชื่อนมิตร์สหายเตะฟุตบอลที่สนามหญ้าหน้าบ้านของตนในซอยสมชาย แฉวรุพงษ์ ใคร ๆ ที่เห็นคุณพ่อ คุณแม่ เห็นเด็ก ๆ เล่นกีฬาได้ออกกำลังกายอยู่ในขอบเขตบริเวณบ้านย่อมจะพอใจ และวางใจว่าออกไปวิ่งเล่นนอกบ้าน เด็ก ๆ เตะฟุตบอลส่งกันไปส่งกันมาอย่างสนุกสนาน แม้ว่าฟุตบอลจะกลิ้งผ่านไกลตัวไป บางครั้ง ก็วิ่งไปเก็บมาและเตะได้อีก มีอยู่ครั้งหนึ่งลูกฟุตบอลกลิ้งผ่านเด็ก ๆ ไปอยู่ขอบสนามริมรั้ว ใกล้ตัวเด็กชายลูกเจ้าของบ้าน โดยไม่ชักช้าวิ่งตามไปเก็บ ตรงนั้นเป็นพื้นสนามตอนที่ฝนซัดอยู่ เด็กเอามือเกาะไม้เคร้าร้วบ้านพุงตัวก้มลงจะเก็บลูกฟุตบอล ที่ไม้นั้นมีสายไฟฟ้าสำหรับกริ่งไฟฟ้า ประตูหน้าบ้าน เปลือกหุ้มสายไฟถูกแดดถูกฝนมานานปีเปื่อยขาด และก็คงจะเคยมีใครเคยทำสายลวดขาดแล้วจึงมีรอยต่อ พอเด็กถูกสายไฟฟ้าช็อตล้มลงก้านสายขาดติดมือลงมา ชะรอยโชคดีเป็นของ เด็ก ๆ ที่เด็กคนอื่น ๆ เห็นเหตุร้ายวิ่งแตกกระเจายร้องเรียกให้ผู้ใหญ่รู้ แทนที่จะเข้าไปช่วยจับตึงจนอาจได้รับอันตรายอีก และก็พอดีมีช่างไฟฟ้านครหลวงกำลังทำงานอยู่ในซอยนั้นได้ยินเสียง จึงได้ทำการช่วยเหลือให้หลุดจากสายไฟ และปฐมพยาบาลจนเด็กพ้นภัย

ข้อแนะนำ สายไฟฟ้าอยู่บนอากาศจะถูกแดดถูกฝนเป็นแรมปีอาจชำรุดเสียหายได้ ควรจัดไว้ให้สูงกว่าที่จะเอื้อมถึง โดยเฉพาะในบริเวณบ้านน่าจะเป็นที่ที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับทุก ๆ คน ควรใช้สายชนิดที่มีเปลือกหุ้มสองชั้น หรือใช้สายร้อยในท่อ P.V.C. หรือฝังไว้ใต้ดิน เมื่อติดโคมไฟหรือกริ่งไฟฟ้าหน้าบ้าน ถ้าจะต้องเดินสายเกาะไปตามขอบรั้วบ้านที่เป็นโลหะเช่น รั้วสังกะสี ก็ควรจะทำสายดินโดยใช้สายลวดทองแดงตอกติดกับรั้วให้ลงดินลึกหน่อยสัก ๒-๓ แห่ง จะปลอดภัยยิ่งขึ้น

เพราะถ้าหากมีสายไฟฟ้าที่ชำรุดและติดอยู่กับรั้วโลหะที่ไม่ได้ต่อลงดิน กระแสไฟย่อมจะไหลไปตามเนื้อโลหะ ถ้ามีคนไปถูกต้อง กระแสไฟฟ้าจะไหลออกมาผ่านร่างกายก่อนที่จะผ่านต่อไปลงดิน จะโทษว่าเป็นเคราะห์ห้ามยามร้ายไม่น่าสมเหตุผล

เรื่องที่ ๒ หลังกาลังกะสร่อนเพราะแคะพอน ถาร่อนเพราะไฟฟ้าเหลือน

ราวกลางปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ในตรอกเล็กแยกจากถนนเทอดไท ย่านตลาดพลูมีห้องแถวไม้อยู่หลายคูหา มีอาชีวะอาศัยอยู่ในคูหาหนึ่ง วันหนึ่งแกเปิดประตูห้องด้านหลังออกไป พออาชีวะออกจนสุดเอื้อมแกก็ต้องสะดุ้งสุดตัว แล้วล้มคว่ำลงบนพื้นซีเมนต์ด้วยสาเหตุอันมีตมน มือข้างหนึ่งยังพึงอยู่กับประตุนั้น เมื่อคนไปพบเข้าแกก็ได้สิ้นลมหายใจเสียแล้ว จากการสำรวจหาเหตุผลปรากฏว่าห้องแถวนั้นมุงหลังคาด้วยสังกะสี ฝาผนังห้องด้านหลังก็เป็นสังกะสี ประตูห้องที่อาชีวะเปิดออกไปก็เป็นสังกะสี ใคร ๆ ไปถูกสังกะสีไม่ว่าตรงไหนเป็นต้องสะดุ้งสุดตัวเหมือนอาชีวะด้วยกันทุกคน เพราะกระแสไฟฟ้าได้รั่วลงมาจากทางหลังคา ผ่านมาตามฝาก็ต้องติดต่อกับห้องของแก เมื่อตอนเปิดประตูอาชีวะติดฝานั้นห้อง กระแสไฟฟ้าไหลผ่านต่อมาที่ประตูเข้าสู่ร่างกาย แขนงมองขึ้นไปดูตรงชายคา มีการต่อเติมเสริมชายคาให้ยื่นยาว และได้ตัดแผ่นสังกะสีเป็นช่อง ให้สายไฟฟ้าที่ดึงมาจากเสาไฟฟ้าผ่านเข้ามาใช้ในบ้านตรงชายคานั้น โดยไม่ได้คิดไว้แต่แรกก่อนว่าควรจะต้องเติมแก้ไขสายไฟให้ดีขึ้นด้วย สายไฟฟ้าน่าสงสารถูกคนละเลยเสมอ ดังนั้นเมื่อลมพัดสายไฟแกว่งไหวไปมาชำรุดอยู่กับขอบสังกะสีจนเปลือกขาด ไฟฟ้าจึงรั่วออกไปได้ทุกแห่งด้วยประการฉะนี้

ข้อแนะนำ เรื่องนี้น่าจะเห็นใจอาชีวะแก เพราะแกเปิดปิดประตูห้องของแกหลายร้อยครั้งไม่เห็นเป็นอะไร พอมาถึงวันนั้นเกิดตายได้ ความจริงไฟฟ้าอาจจะรั่วเช่นนั้นมาหลายวันแล้ว แต่วันก่อน ๆ แกคงจะไม่ได้เปิดประตูจนกว้างติดกับฝาห้อง หรือมิฉะนั้นก็คงสวมเกี้ยวหรือรองเท้าวาง อาจจะถูกกระแสไฟแต่เพียงผิวเผิน และก็น่าจะสันนิษฐานได้ว่า ควรจะมีใครเคยถูกเข้าแล้วบ้าง แต่ก็ไม่สนใจเพราะยังไม่มีเหตุร้ายเท่าวันนี้ ควรจะจำไว้ว่า “ถูกไฟดูดนิด ๆ ต้องคิดหาช่างไฟฟ้า” เขาจะได้ช่วยแก้ไข และถ้าจะให้ปลอดภัยยิ่งขึ้นเช่นเดียวกับเรื่องแรก จะจัดทำให้ฝาสังกะสีต่อลงถึงดินเสียเลยก็จะดี

เรื่อง ๓ ลวกรวลดหนามกลายเป็นลวดสายไฟ

เมื่อราว ๒ ปีก่อน มีคนงานหญิงสองคน รับจ้างเกลี่ยดินถมที่แถว ๆ ตลาดพร้าว ทุ่งบาง
เขน รอบบริเวณที่ดินล่อมรवलวดหนามโดยรอบ ไม่เห็นวิแว่วว่าจะมีสายไฟอยู่ที่ใด พอทำงานเสร็จ
ก่อนจะกลับบ้าน เห็นน้ำในคุกกี้ดูใสเย็นดี น่าจะอาบน้ำให้เสร็จไม่ต้องเสียเวลาที่บ้านและจะไม่
ต้องส่งกลิ่นขายหน้าอวดคนบนรถเมล์ ตอนผลัดผ้าแห้งเอาผ้าเปียกไปตากไว้ให้แห้ง จะได้ใช้ใหม่วัน
รุ่งขึ้น ที่รवलวดหนามเป็นเหมาะที่สุด คนแรกถูกกระแสไฟที่รवलวดหนามก่อน คนที่สองเข้าไปช่วย
จุดทิ้ง โดยไม่รู้สาเหตุหรือรู้จักวิธีเลยถูกกระแสไฟด้วยกันทั้งสองคน ไม่มีใครทันเห็นใจ สาเหตุที่
ลวดหนามกลายเป็นลวดสายไฟครั้งนี้ต้นเหตุอยู่ใกล้หน่อย เนื่องจากสายไฟที่รवलวดบ้านข้างเคียงกับรवल
บ้านนั้น และรवलวดหนามบ้านนี้ก็ติดกับรवलวดบ้านโน้นเป็นทอด ๆ กันมา หญิงทั้งสองคนต้องมารับ
เคราะห์แทนโดยไม่รู้ตัว

ข้อแนะนำ เคยมีตัวอย่างทำนองนี้อีก เมื่อมีชายคนหนึ่งมายืนคอยรถเมล์อยู่ที่ป้ายหยุดรถ
หน้าห้องแถวย่านพลับพลาชัย วิ่งหนีฝนมาจนเหนื่อย เลยยืนพิงประตูเหล็กยึดเปิดเปิดหน้าห้อง
บังเอิญมีไฟฟ้ารั่วอยู่ที่ประตูจึงได้รับอันตราย สำหรับกรณีเช่นนี้ดูเหมือนจะไม่เห็นวิธีป้องกัน แต่ถ้า
จะคิดไว้ก่อนเสมอว่าสิ่งก่อสร้างหรือรั่วไหลจะทุกแห่งหนในที่สาธารณะ โดยเฉพาะที่ทอดยาวไม่เห็นต้น
ไม่เห็นปลาย อาจมีกระแสไฟอยู่ ไม่ควรถูกต้องนอกจากจะแน่ใจ แม้ว่าใครจะประมาณว่าตลาดเขลา
เบาปัญญาเอาบ้าง แต่ก็ยังน่าจะฉลาดกว่าไม่ใช่หรือ ข้อสังเกตอีกอย่างหนึ่งเมื่อจะช่วยผู้ประสบภัย
ไม่ว่าภัยอย่างใด จะต้องปลอดภัยทั้งสองฝ่าย จึงจะถือว่าสำเร็จการช่วยเหลือกันเป็นสังวรสรเสริญ
ในกรณีผู้ถูกกระแสไฟฟ้า กระแสไฟฟ้าอาจยังไหลอยู่ในร่างกาย ควรหาไม้หรือเชือก หรือผ้าที่ไม่
เปียกเช็ดหรือคล้องดึงสายไฟ หรือคนหลุดจากกันอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอย่ายอมให้ตัวเองถูกกระแส
ไฟเข้าอีกคน

เรื่อง ๔ ตากผ้าบนราวด้วยลมหักแห้ง ไม่ต้องใช้ไฟฟ้า

เมื่อเวลาไล่เลียดกับกรณี ๑ เมื่อสาววัยทีนเองชาวเวียดนามเพื่อนบ้านใกล้เคียงกันเองมาทำ
งานรับใช้อยู่ที่บ้านในซอยรัชพฤกษ์ พระโขนง ซักผ้าเสร็จแล้วจะนำไปตาก ชะรอยเสื้อผ้าจะมาก

มายจนราวไม่พอ ต้องเอารวดซึ่งทำราวใหม่ ปลายข้างหนึ่งผูกต้นเสาบาน คลีปลายอีกข้างหนึ่งจะ
ไปผูกอีกที่หนึ่ง - ดึงลวดยังไม่ทันจะตึงก็ล้มลงนอนบนพื้นซีเมนต์ กว่าจะมีผู้มาพบก็สิ้นใจเสียแล้ว
ผู้ไปตรวจสอบสาเหตุพบว่าปลายลวดข้างที่ผูกไว้กับเสาบาน ผ่านอยู่ข้างบนเต้าเสียบมีปลั๊กตัวผู้ของ
เครื่องใช้ไฟฟ้าเสียบอยู่ด้วย ขณะที่กำลังคลีปลายสายอีกข้างหนึ่ง เผอิญลวดหย่อนลงไปอยู่ในร่อง
ระหว่างปลั๊กตัวผู้ที่เสียบไว้กับเต้าเสียบนั้นไม่แน่นสนิทถึงที่ และก็เผอิญอีกนั้นแหละที่ข้างแต่ไม่ใช่ข้าง
ที่มีมอด ได้ติดเต้าเสียบไว้ในท่าที่เมื่อเสียบปลั๊กเข้าไปแล้ว ขาปลั๊กทั้งสองข้างเรียงกันอยู่ในแนวตั้ง
แทนที่จะอยู่ในแนวนอน กระแสไฟไหลผ่านสายลวดถึงมือสาวผู้เคราะห์ร้าย

ข้อแนะนำ กรณีนี้จะนับว่าถึงคราวเคราะห์ก็ได้ หรือนับว่าสับเพร่าก็ได้ วันก่อน ๆ ถ้า
เคยทำเช่นนั้น คงผูกราวไว้ใต้เต้าเสียบ หรือปลั๊กตัวผู้ไม่ได้เสียบอยู่หรือเสียบแน่นสนิท มีผู้ได้รับ
อันตรายขณะตากผ้าบ่อยครั้ง ถ้าจะคิดหลีกเลี่ยงอันตรายน่าจะลองใช้วัตถุอื่นที่ไม่ใช่โลหะซึ่งเป็นราว
ตากผ้า หรือไม่ควรจะชิงราวตากผ้าไว้ใกล้สายไฟฟ้า รวมทั้งปลั๊กหรือกระจุ๊บของเครื่องมือเครื่องใช้
ไฟฟ้าทุกสิ่งทุกอย่าง น่าจะแนะนำอีกอย่างด้วยว่า ควรจะตอกหลักชิงราวตากผ้าโดยเฉพาะ เพราะ
ถ้าชิงตากไว้กับรั้วบ้าน เคราะห์หามยามร้ายอาจมีภัยได้เหมือนกัน

“เหตุเกิดบนระเบียงตึกแถวชั้นที่ ๓”

นวนวนไฟฟ้า

“ลูกสาวอายุ ๑๑ ขวบของดิฉันยืนเล่นอยู่บนระเบียงตึกแถวชั้นที่ ๓ คนเดียวตรงนั้น..... แกเอามือพาตอกอยู่กับเหล็กราวระเบียง ครั้นแล้วไฟฟ้าก็แลบขึ้นจากสายไฟฟ้าแรงสูงที่เห็นอยู่ใกล้ ๆ ระเบียงนี้แหละค่ะ พ่นเข้าใส่ตัวแกจนเป็นแผลไหม้ที่มือและแขนข้างขวา ที่หน้าผากและท้องและที่มืออีกค่ะ หลังเท้าอีกแห่งหนึ่ง แกล้มลงอยู่กับพื้นระเบียงนี้ใจก็ยังมียอัยน้ำลายของแกเลยค่ะ ดีแต่ว่า คุณพ่อของเด็กรู้วิธีช่วยเป่าปากลูกดิฉันถึงได้พ้นรอดชีวิตนี้แหละค่ะ

ช่างไฟฟ้าที่ไปถึงสถานที่เกิดเหตุหลังจากได้รับแจ้งอุบัติเหตุประชาชนถูกกระแสไฟฟ้า ได้รับคำบอกเล่าจากมารดาของเด็กท่าทางยังไม่หายตกใจและห่วงใยต่ออาการบาดเจ็บของลูกสาว

ตึกแถวริมถนนสูง ๔ ชั้น ชั้นที่ ๓ ตรงระเบียงแคบ ๆ อยู่ใกล้สายไฟฟ้าพาตอกอยู่บนเสา ซีเมนต์ที่ทางเท้า สายไฟฟ้า ๓ เส้นผูกติดกับลูกถ้วยบนไม้คอนสาย เส้นที่อยู่ใกล้ระเบียงที่สุดประมาณ ๖๐ เซนติเมตร อยู่ต่ำกว่าพื้นระเบียงประมาณ ๑๕ เซนติเมตร สายไฟฟ้าอีก ๒ เส้น อยู่ห่างอีกกว่า เมตรครึ่ง สายไฟฟ้าเป็นลวดอลูมิเนียมตีเกลียวสีดำมะเหมือมเพราะฝุ่นจับมองดูด้วยตาไม่มีพิษสงไม่มีลักษณะที่แสดงให้รู้ว่าจะมีอันตรายอะไรหนักหนา แต่สายไฟนั้นมีแรงดันไฟฟ้าสูงถึง ๑๒,๐๐๐ โวลท์

บางที่เราอาจจะเคยเห็นนกมาเกาะพักเหนี่ยวบนสายไฟฟ้านั้นจนอาจทำให้บางคนคิดว่า ถ้าคนไปถูกสายไฟนั้นเข้าบ้างอย่างนกก็คงไม่เป็นอะไร ความจริงที่นกเกาะสายไฟโดยไม่เป็นอันตรายก็เพราะนกไม่ได้เหยียบติดดิน แต่คนเราต้องเหยียบอยู่กับพื้นเสมอ เมื่อไปถูกสายไฟฟ้าเข้ากระแสไฟฟ้าจึงไหลผ่านร่างกายลงสู่ดินได้ สำหรับคนเรานี้ไม่ว่าสายไฟฟ้านั้นจะมีแรงดันไฟฟ้าสูงหรือแรงดันไฟฟ้าต่ำ ขนาดที่ใช้กันอยู่ตามบ้านทั่วไป ใครถูกสายไฟฟ้านั้นเข้าอาจได้รับอันตรายถึงตายได้เท่ากัน เพราะไฟฟ้าแรงต่ำแค่นั้น แรงดันสูงพอที่จะทำอันตรายต่อชีวิตได้แล้ว

“ตอนที่หนูยืนเล่นอยู่นั้น หนูถืออะไรไว้ในมือหรือเปล่าจ๊ะ” ช่างไฟฟ้าถาม เพราะแน่ใจว่าเป็นความเข้าใจผิดของมารดาของเด็กที่ว่าไฟฟ้าแลบจากสายไฟฟ้าพุ่งเข้าทำอันตรายต่อเด็ก โดยที่เด็กยืนอยู่เฉย ๆ และไม่ได้เอาสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปถูกสายไฟฟ้า

เพราะตามธรรมชาติไฟฟ้าที่มีแรงดัน ๑๒,๐๐๐ โวลท์ จะไม่สามารถกระโดดผ่านอากาศได้ไกลถึง ๖๐ เซ็นติเมตร ซึ่งวัดได้จากสายไฟฟ้าเส้นที่ใกล้ที่สุดจากระเบียง เนื่องจากอากาศมีคุณสมบัติเป็นฉนวนไฟฟ้าสามารถกั้นไฟฟ้าไว้ได้ดีอยู่แล้ว

อีกประการหนึ่ง ถ้าประกายไฟฟ้าพุ่งออกจากสายไฟฟ้าได้จริง ๆ แล้ว คงจะไม่เจาะจงจะพุ่งถูกแต่ร่างกายของเด็กโดยเฉพาะเท่านั้น ควรจะพ่นถูกราวเหล็กไหม้เป็นรอยอยู่ด้วย แต่ก็ไม่ปรากฏร่องรอยที่ราวเหล็กนั้น

“เปล่าเลยคะ ลูกสาวดิฉันไม่ได้ถืออะไรและไม่ได้เอาอะไรเชี่ยสายไฟแน่” มารดาของเด็กน้อยตอบแทนลูกสาว

ด้วยเหตุที่ไฟฟ้าไม่สามารถกระโดดหรือไหลผ่านอากาศระยะไกลถึง ๖๐ เซ็นติเมตรตามหลักการ และเด็กน้อยไม่ได้ถือวัตถุอื่นไปถูกสายไฟฟ้าเข้าแล้ว ก็คงเหลือให้สันนิษฐานได้อีกอย่างหนึ่งว่า แม่หนูน้อยเอื้อมมือไปจับสายไฟฟ้านั้นโดยตรง

พิจารณาจากบาดแผลบริเวณมือข้างขวา ซึ่งเป็นแผลไหม้พองตั้งแต่หลังมือจนถึงไหล่ มีแผลลึกที่ปลายนิ้ว แสดงว่าแม่หนูน้อยถูกสายไฟฟ้านั้นที่ปลายนิ้ว ทำให้เกิดประกายไฟพุ่งไปทั่วแขน บาดแผลไหม้ลึกที่ท้องแสดงว่าแม่หนูถูกกระแสไฟฟ้าที่ปลายนิ้ว และไหลจากร่างกายผ่านลงดินโดยทางเหล็กราวระเบียงที่ท้องทาบอยู่ บาดแผลไหม้ลึกที่หลังเท้าข้างขวาแสดงว่าหลังเท้าขวาจรดอยู่กับเหล็กราวระเบียงตอนที่อยู่ใกล้พื้นระเบียง เป็นอีกจุดหนึ่งนอกจากที่ท้องซึ่งกระแสไฟฟ้าใช้เป็นทางไหลจากร่างกายลงสู่ดินทางเหล็กราวระเบียง

นั่นแสดงว่าเด็กน้อยได้เห็นสายไฟอยู่ตรงระเบียงจึงเอื้อมมือไปจับด้วยความไม่รู้ถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตน แต่ถ้ายืนบนระเบียงตามปกติจะเอื้อมไม่ถึง ได้พยายามเขย่งตัวเอาหลังเท้าขวาเกี่ยวอยู่กับเหล็กราวระเบียงตอนใกล้พื้นยึดตัวเอาท้องพาดไว้กับราวเหล็กข้างบนก้มตัวและเอื้อมมือจับสายไฟ แต่ก็ยังจับกำสายไฟไม่ถึง นิ้วมือที่กางออกบังเอิญไปถูกสายไฟอย่างเฉี่ยว ๆ แม่หนูจึงไม่ถูกกระแสไฟอยู่นานและสามารถหลุดจากกระแสไฟออกมาได้โดยไม่ติดอยู่กับสายไฟ

และนับเป็นความโชคดีสำหรับทุกคนที่ร่างของเด็กน้อยไม่ได้หลุดออกนอกระเบียงบนตึกชั้นที่ ๓ ลงสู่พื้นถนนเบื้องล่าง หลังจากที่ถูกกระแสไฟแล้ว แต่ล้มหมดสติอยู่บนพื้นระเบียงที่ยืนอยู่ และได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกวิธีและโดยฉับพลันจากบิดา จนพ้นจากอันตรายที่อาจจะสาหัสมากกว่าที่เป็นอยู่นี้

แสดงว่าเด็กยังไม่มีสัญชาตญาณที่จะรู้เองได้ว่าสายไฟฟ้าเป็นสิ่งที่อันตรายไม่ควรถูกต้องไม่ว่ากรณีใด ผู้ใหญ่ควรจะแนะนำและห้ามปรามให้เด็ก ๆ รู้จักอันตราย

แต่แล้วในเดือนต่อมาช่างไฟฟ้าได้ถูกตามให้ไปดูผู้ประสบอันตรายอีกรายหนึ่งเป็น หญิงรุ่นสาวจากต่างจังหวัด ทำงานบ้านอยู่กับนายจ้างที่ตึกแถวริมถนนท่าดินแดง

ตอนเย็นวันหนึ่งขณะว่างงานได้เห็นว่าติดอยู่กับสายไฟฟ้าตรงหน้าห้องที่ตนเองอาศัยอยู่ด้วยความอยากได้ว่าวได้จួយเอาก้านเหล็กสำหรับหมุนผ้าใบบังแดดหน้าร้านไปเชียวว่าวที่ติดอยู่กับสายไฟฟ้าซึ่งสูงประมาณระดับระเบียงหน้าร้านบนชั้นที่ ๓ ของตึกแถวโดยไม่ทราบว่าการกระทำดังนั้นจะเป็นอันตราย ทั้งที่สายไฟฟ้าอยู่ห่างกว่า ๒ เมตร แต่ก็พยายามยืดตัวเอื้อมออกไป พอก้านเหล็กที่ถืออยู่แตะสายไฟฟ้า กระแสไฟฟ้าก็ไหลมาตามก้านเหล็กสู่มือที่ถืออยู่ และผ่านร่างกายไปลงสู่ดินโดยผ่านออกทางบริเวณหน้าห้องที่พิงเหล็กราวระเบียงอยู่ จึงได้รับความบาดเจ็บเป็นแผลไหม้ลึกที่จุดที่กระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายที่ฝ่ามือทั้งสองข้าง ที่หน้าท้องและสะโพก แต่หลังจากได้ถูกกระแสไฟฟ้าแล้วร่างกายเกิดอาการเกร็งตัว ทำให้ก้านเหล็กหลุดออกจากจุดที่แตะสายไฟฟ้า จึงถูกกระแสไฟฟ้าอยู่ในช่วงเวลาอันสั้น ซึ่งผู้เห็นเหตุการณ์ได้ช่วยเหลือนำส่งอันตราย

แสดงว่าไม่เพียงแต่เด็กเท่านั้นที่ไม่รู้จักอันตรายอันเนื่องจากการเข้าไปถูกสายไฟฟ้า ผู้ใหญ่บางคนอีกหลายคนก็เช่นกัน

สายไฟฟ้ามองด้วยตากก็เหมือนเส้นลวดไม่มีลักษณะที่จะแสดงให้เห็นความน่ากลัวของอันตรายเมื่อเห็นสายลวดที่ซึ่งอยู่ในอากาศหรือที่ต้องห้อยลงมาจากเสาตกอยู่บนพื้นดิน จึงควรสันนิษฐานกันไว้ก่อนว่าเป็นสายไฟฟ้าที่อาจจะทำให้เกิดอันตรายได้ ไม่ควรถูกต้องไม่ว่ากรณีใด

พ่อบ้านแม่เรือนควรแนะนำคนในบ้านไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ให้รู้จักอันตรายเช่นนี้ และถ้าเห็นสายไฟฟ้าที่ไม่ควรจะพาดอยู่บนเสาริมถนนหรือพาดผ่านไปในที่ใดก็ตามหย่อนหรือขาดตกอยู่กับพื้นอย่างผิดปกติ หรือเห็นสายไฟฟ้าพาดผ่านต้นไม้ เหยียดใกล้อาคารหรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดมากเกินไปจนอาจเกิดอันตรายหรือได้เห็นเสาไฟฟ้าที่ปักไว้นั้นเอนผิดปกติ ท่านควรรีบแจ้งเจ้าหน้าที่การไฟฟ้า ช่างไฟฟ้าของการไฟฟ้าจะได้รีบดำเนินการแก้ไขให้ปลอดภัยโดยเร็วที่สุด โดยไม่รอจนอาจเกิดอันตรายขึ้นเสียก่อน

๒ เรื่องเกี่ยวกับไฟฟ้าไว้บ้าง

ความปลอดภัยของประชาชนในบ้านไฟฟ้า

ย่อมเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่ากระแสไฟฟ้านั้นย่อมอำนวยความสะดวก และมีความจำเป็นแก่ความเป็นอยู่ของคนเราในปัจจุบันนี้มาก แต่ในการนำเอากระแสไฟฟ้ามาใช้นี้ ถ้าเราไม่ระมัดระวังหรือไม่รู้วิธีใช้ที่ถูกหรือมีความประมาทย่อมจะก่อให้เกิดอันตรายถึงเสียชีวิต พิกัดหรือเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินได้ ตามโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และอาคารบ้านเรือนของผู้ใช้ไฟฟ้าก็ยังปรากฏว่ามีผู้ได้รับอันตรายจากกระแสไฟฟ้าถึงเสียชีวิตอยู่เนือง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือมีความประมาทรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การสอบสวน อุบัติเหตุ อันเกิดขึ้นเนื่องจากไฟฟ้าแรงต่ำซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับผู้ใช้อิไฟฟ้าแสดงให้เห็นว่าสาเหตุของอุบัติเหตุนั้น เนื่องมาจากการขาดความเข้าใจถึงอันตรายอันอาจจะเกิดขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการค้นคว้าและทดลองกันมานาน ในเรื่องผลของกระแสไฟฟ้าที่มีต่อร่างกายของมนุษย์ ปรากฏว่าการถูกกระแสไฟฟ้าช็อกจะร้ายแรงเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับส่วนของร่างกายที่กระแสไฟฟ้าไหลผ่าน จำนวนของกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านร่างกาย เนื้อที่ ๆ สัมผัสและสภาพของผิวหนังตรงจุดสัมผัส สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งในกรณีที่ถูกไฟฟ้าดูดถึงเสียชีวิตหรือร้ายแรงมากเพียงใดนั้น ย่อมมีองค์ประกอบอีก เช่น ระยะเวลาที่กระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายและความถี่ ถ้าเป็นกระแสไฟฟ้าสลับ ความต้านทานการไหลของกระแสไฟฟ้าส่วนใหญ่อยู่ที่พื้นผิวหนังชั้นนอกบริเวณจุดสัมผัสผิวหนังที่หนาและแห้งย่อมมีความต้านทานกระแสไฟฟ้ามากแต่เมื่อใดผิวหนังชั้นด้วยเหงื่อหรือเปียกน้ำ ผิวหนังก็แทบจะไม่มี ความต้านทานต่อการไหลของกระแสไฟฟ้าเลย ด้วยเหตุนี้กระแสไฟฟ้าก็จะไหลเข้าสู่กล้ามเนื้อและสายโลหิตได้เป็นจำนวนมาก จากการทดลองปรากฏว่าผิวหนังแห้งมีความต้านทานตั้งแต่แสนโอห์มถึงหกแสนโอห์ม ผิวหนังเปียกมีความต้านทานเพียงพันโอห์ม ความต้านทานภายในร่างกาย ตั้งแต่มือถึงเท้ามีประมาณสี่ร้อยถึงหกร้อยโอห์มเท่านั้น ความต้านทานจากหูถึงหูประมาณหนึ่งร้อยโอห์ม เมอกระแสไฟฟ้าไหลผ่านร่างกาย จำนวนหนึ่งมิลลิแอมแปร์ถึงแปดมิลลิแอมแปร์จะมีความรู้สึกกระตุกเพียงเล็กน้อย เรายังสามารถควบคุมอวัยวะทุกส่วนได้ และยังสามารถที่จะชักมือหรืออวัยวะส่วนที่สัมผัสออกจากกระแสไฟฟ้าได้อย่างง่ายดาย จึงไม่ทำให้

เกิดอันตรายรุนแรงแต่ถ้ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านร่างกายมีจำนวนมากตั้งแต่ ๑/๑๐๐ แอมแปร์แล้ว จะรู้สึกกระตุกอย่างแรง แต่ยังสามารถควบคุมกล้ามเนื้อของอวัยวะต่าง ๆ ได้ ถ้าปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านร่างกายประมาณ ๑/๕๐ แอมแปร์แล้วนอกจากจะมีอาการกระตุกอย่างแรง ยังจะหมดความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อส่วนที่กระแสไฟฟ้าไหลผ่านและไม่สามารถจะสับัตหลุดออกจากกระแสไฟฟ้านั้นได้ ถ้ากระแสที่ผ่านจำนวนมากกว่า ๑/๕๐ แอมแปร์ขึ้นไป นอกจากกล้ามเนื้อจะเกิดกระตุกอย่างรุนแรงแล้ว จะมีความรู้สึกเจ็บปวดและหายใจขัด เมื่อกระแสที่ไหลผ่านร่างกายมีจำนวนมากกว่า ๑/๒๐ แอมแปร์ขึ้นไปหัวใจจะเต้นรัวผิดปกติและหยุดเต้น ซึ่งอาจจะตายได้ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือทันที กระแสไฟตั้งแต่ ๑/๔ แอมแปร์ขึ้นไปจะเกิดแผลไหม้บริเวณที่สัมผัส กับจุดที่กระแสไฟฟ้าไหลออกและหัวใจจะหยุดเต้นทันที จากผลของการทดสอบดังกล่าวแล้วจะเห็นว่าอันตรายถึงเสียชีวิตจากไฟฟ้าแรงต่ำนั้น ส่วนมากเนื่องมาจากผู้ที่ถูกไฟดูดไม่สามารถจะสับัตหลุดออกจากกระแสไฟฟ้าได้ การที่ติดอยู่กับกระแสไฟฟ้านาน ๆ นี้เองที่ทำให้เสียชีวิต เมื่อกระแสไฟที่ไหลผ่านหัวใจมีจำนวนเพียง ๑/๒๐ แอมแปร์ภายใน ๑ วินาทีเท่านั้น

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าอันตรายจากกระแสไฟฟ้านั้นมีมากพอ ๆ กับที่มีคุณ เพื่อความปลอดภัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากผู้ใช้ไฟฟ้า ในการที่จะป้องกันอันตรายถึงเสียชีวิต อันจะเกิดขึ้นเนื่องจากการสัมผัสเข้ากับเครื่องใช้ อุปกรณ์หรือสายไฟฟ้าที่ชำรุด โดยขอให้ปฏิบัติตามคำแนะนำเกี่ยวกับการติดตั้งไฟฟ้าดังต่อไปนี้:—

๑. ก่อนที่จะนำไฟฟ้ามาใช้ภายในอาคารใด ๆ ให้ติดตั้งฟิวส์ตัดตอนที่การไฟฟ้านครหลวงกำหนดให้ใช้ หรืออาจใช้สวิตซ์ตัดตอนและฟิวส์ที่มีขนาดพอเหมาะไว้ที่ต้นทาง ฟิวส์นี้จะต้องติดไว้หลังสวิตซ์ตัดตอน

๒. ใช้สายที่มีเปลือกหุ้ม เช่น สาย P.V.C. หรือสายหุ้มยาง ฯลฯ ที่อยู่ในสภาพเรียบร้อย และถูกต้องตามขนาด

๓. ในการเดินสายไฟฟ้า อย่างใช้ตะปูตอกทับกดสายเพราะจะทำให้เปลือกหุ้มชำรุด และมีกระแสไฟฟ้ามาที่ตะปูทำให้เกิดอันตรายได้เมื่อไปถูกเข้า

๔. ทุกครั้งที่ทำการต่อสายไฟฟ้า หรือเดินสายไฟฟ้าต้องใช้อัสนวิตซ์ตัดตอนมิให้มีกระแสไฟฟ้าในสายที่จะทำงาน

๕. รอยต่อทุก ๆ แห่ง ต้องใช้ผ้าพันสายไฟฟ้าพันหุ้มลวดทองแดงให้มิดชิดและแน่นพอที่จะไม่หลุด เพื่อไม่ให้ลวดทองแดงที่มีกระแสไฟฟ้าไหลออกมา และเป็นอันตรายแก่ผู้ที่ไปถูกเข้า

รอยต่อที่พันด้วยผ้านี้ ถ้าอยู่กลางแจ้งควรให้อยู่สูงกว่ามือเอื้อมถึง เพราะเมื่อถูกฝนเข้าอาจมีกระแสไฟฟ้ารั่วได้

๖. สวิตช์ เต้าเสียบและขั้วหลอดไฟฟ้า ควรใช้ชนิดที่มีฉนวนหุ้มมิดชิด

๗. หลอดไฟฟ้าและเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด ที่จะทำให้เกิดความร้อนได้นั้น ไม่ควรให้อยู่ติดกับผ้าหรือเชื้อเพลิงอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดการลุกไหม้ได้ง่าย

๘. เต้าเสียบที่มีรูปกลมโต ควรติดตั้งไว้ในที่สูงไม่ต่ำกว่า ๔ ฟุต จากพื้นเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเล็ก ๆ เหนียวแห่เล่นหรือมิฉะนั้นควรใช้เต้าเสียบชนิดมีฝาปิดหรือรูแบน

๙. เครื่องใช้ไฟฟ้าและสายไฟฟ้าที่ชำรุด จะต้องรีบจัดการซ่อมแซมโดยเร็ว

๑๐. มอเตอร์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ ที่มีโลหะครอบภายนอก เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า โทรทัศน์ เครื่องขยายเสียง (Amplifier) ฯลฯ ควรต่อสายจากโลหะครอบลงดินเสียขณะใช้ไฟฟ้า เพื่อป้องกันอันตรายซึ่งจะเกิดจากกระแสไฟฟ้าที่รั่วออกมายังโลหะนั้น ในกรณีที่เกิดการชำรุดภายใน

๑๑. ขณะที่มือหรือเท้าเปียกเหงื่อหรือน้ำ ไม่ควรจับเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เป็นโลหะ และไม่ควรถอยให้พื้นที่บริเวณเครื่องใช้ไฟฟ้านั้นชื้นแฉะเพราะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายเนื่องจากกระแสไฟฟ้าได้ง่ายเข้า

๑๒. เมื่อฟิวส์ขาด ให้แอสวิตช์ตัดตอน ก่อนที่จะทำการต่อฟิวส์ด้วยมือเปล่า ถ้าจะต่อฟิวส์ขณะมีไฟฟ้าควรใช้ถุงมือยางสวมเสียก่อนเพื่อความปลอดภัย

๑๓. ไม่แตะต้องสายไฟฟ้าหรือโลหะครอบอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ชำรุด

๑๔. ไม่แก้เครื่องไฟฟ้าใช้เองถ้าท่านไม่มีความรู้เรื่องไฟฟ้า

๑๕. สายไฟฟ้า สวิตช์ เต้าเสียบและเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ ที่ฉนวนหุ้มภายนอกแตกร้าวต้องรีบเปลี่ยนทันที

๑๖. ไม่ใช้ไฟฟ้าจับปลา

๑๗. ไม่ให้ลวดราวตากผ้าทับสายไฟฟ้าซึ่งอาจเดินอยู่ตามรั้วเพราะน้ำหนักของผ้าจะทำให้ลวดกดจนวนของสายไฟฟ้าชำรุด ไฟจะวิ่งเข้าสู่ลวดตากผ้าทำให้เกิดอันตรายได้

๑๘. ปลั๊กไฟฟ้าชนิดที่ต่อแยกได้หลายทางไม่ควรต่อไฟแยกออกไปใช้จนมากเกินไปจนมากเกินควรเพราะถ้าสายเมนเส้นแรกเล็กเมื่อรับกระแสไฟฟ้าผ่านมากเกินไปจะทำให้ร้อนจัดและอาจเกิดการลัดไหม้ได้

๑๙. อย่าเล่นว้าวใกล้สายไฟฟ้า อาจเกิดอันตรายได้

๒๐. อย่าเสียบปลั๊กเตารีดหรือเครื่องหุงต้มด้วยไฟฟ้าทิ้งไว้ ความร้อนที่เกิดขึ้นอาจทำให้เกิดเพลิงได้

